Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

NĂM THỨ 30
Số 5561

Ngày thứ ba
18 Mai 1937

Ngày mùng 9
tháng tư (âm)
NĂM ĐINH-SỬU

Lục tỉnh tân văn

DÉPOT LÉGAL
INDOCHINE
N° 1107

COFAT

CHỦ-NHƠN: NGUYỄN-VĂN-CỦA

Mua báo xin trả tiền trước cho ông Nguyễn-văn-Của.
Gửi bài về cho ông Lâm-văn-Ngọ.

XUẤT BẢN HẰNG NGÀY

BÁO-QUẢN: 57, Rue Lucien Mossard, 57 — SAIGON

Dây thép tắt: LUCTINH — Dây thép nói: 203

CHỦ-NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ

Thay mặt cho tờ báo bên Pháp-Quốc
COMPTOIR INTERNATIONAL DE PUBLICITÉ
9, Rue Tronchet — PARIS (VIIIe)

GIÁ BÁO
Một năm.. 12$00
Sáu tháng. 6.50
Ba tháng. 3.50
Mỗi số..... 0.04

NGƯỜI TA ĐÃ CHÚ Ý ĐẾN DƯ-LUẬN RỒI

Sở xe lửa đã sửa đổi rất nhiều cho các toa hạng tư đường Saigon - Hanoi

Vừa rồi Quan Toàn-Quyền có đến viếng ga xe lửa Hà-nội.

Trong lúc đi thì có ông Gassier Giám-đốc sở Tạo-tác và quan ba hầu vệ là Solar cùng theo quan Thống-Hiến. Đến ga thì có ông Lefèbre, ông Alfano và ông Martin tiếp rước quan Toàn - quyền. Ông Lefèbre liền đưa quan Toàn - quyền đi viếng ngoài « quai » và ra đó ông Lefèbre trình diện các chức-viên Pháp-Nam giáp việc.

Sau cuộc trình-diện quan Toàn-quyền J. Brevié viếng qua các toa xe hạng tư trên con đường Saigon-Hanoi và Hanoi-Saigon mới đóng. Các toa xe rất đẹp, mát mẻ, khoản khoát rất tân thời. Thứ toa nầy thuộc về các chuyến xe D, mà đa số hành - khách Annam đường từ Saigon ra Hanoi hay Hanoi Saigon đều đi, với một giá rất phải chăng đến 3 hay 5 lần rẻ hơn các xe lửa trong thế-giới.

Những những giá cả rẻ ấy đối với sở xe lửa Đông - Pháp là một sự không hay đã sửa đổi tốt đẹp vừa theo số tiền thâu của một sở phải chẳng như thế. Một chiếc xe kiểu D, là thứ đã trình cho quan Toàn - Quyền đó nhờ xưởng Trường - Thi sửa đổi để cho hạng hành-khách đi xa đường và không khác mấy, và đó là một sự chỉnh-đốn rất to lớn trong lúc đi như: chắc chắn, mát mẻ, tránh khỏi nắng mưa, có cầu tiêu máy, chỗ rửa mặt, ghế ngồi rất khoản khoát v. v...

Các hành - khách hạng tư đi đường gần từ chặng đã có chỗ để ba-ga hay chút đỉnh đồ đạc có thể để dưới ghế ngồi. Hành-lý để yên có nơi, hành khách sẽ ngồi đến 2 phân ba toa xe, có ghế ngan hay ghế xếp.

Lại một phần toa khác không có ghế xếp, thì để cho hạng hành-khách khác — có xe máy hay đồ đạc gì nặng. Hạng hành-khách nầy có cái đặc-quyền là không xe ba-ga của họ, nhưng họ phải trả sự đặc - quyền nầy về tiền phụ về ba-ga.

Các sự sửa đổi đã kể trên sẽ đem ra thiệt hành trong kỳ sáu tháng tới đây ít lắm là lối 20 chiếc xe kiểu D. Các sự tân tiến nầy chỉ thiệt-hành đặng thì phải một số chi - phí quan trọng và phải nhiều sự hi sanh nếu người ta nghĩ đến một sự tăng thêm bằng một cách tăng số thâu thì không đủ gì với cái số rất ít theo giá đã thi-hành.

Vấn - đề ấy cần biết nếu phải tăng thêm sự sung sướng khoản khoát cho hành khách là phải tăng giá, lại là tốt hơn chẳng nên quá lạm vì ý nghĩa nầy là có thể giảm giá biện nay như thể được nào hay chăng nầy.

Chính cái phương-pháp thử nhỉ nầy động thuận nhận đặng cho các sự chỉnh-đốn và phương - diện nầy, có thể vừa vận sự quân bình lợi-tài với sự đã giải cho hành-khách.

Ý MUỐN CỦA QUAN TOÀN-QUYỀN

Giúp cho người Đông-pháp sang dự cuộc Đấu-xảo Paris

Theo tờ châu trí ngày 18 Mai của quan Toàn-quyền gửi cho vị Thủ-Hiến thì ở mỗi xứ trong năm cõi liên-hang Đông-pháp được chọn 2 viên quan sang Pháp dự cuộc Đấu-xảo Quốc-tế ở Paris.

Các viên quan nầy sẽ được phép nghỉ lối 4 tháng để qua dự cuộc Đấu-xảo ấy và được ăn lương đủ. Mỗi vị sẽ đặng nhà nước trợ cấp cho tiền sở phí về cuộc hành trình nầy là 10.000 quan; còn tiền sở phí phụ thêm thì về người đi phải chịu với số tiền lương của mình.

Vì quan Toàn - quyền muốn khuyến-khích nhiều người khác ở Đông-pháp đến dự cuộc Đấu-xảo Quốc-tế có một không hai ở Paris, nên ngài có ra từ châu trí để ngày 14 Mai, định cho 20 cái «bourses», mỗi cái 500p. cho những viên quan, hay là thương-gia hoặc nông-gia nào muốn sang Pháp xem cuộc Đấu xảo Quốc-tế ấy.

Hai chục cái bourses ấy chia ra cho các xứ như vầy:

Bắc-kỳ	=	7
Trung-kỳ	=	5
Namkỳ	=	5
Cao-miên	=	2
Lào	=	1

Nếu xứ nào không có đủ người đi, thì nhường ra dư bourse, còn có xứ số người xin đi đông mà thiếu bourse, thì sẽ lấy cái bourse ở chỗ dư mà bù qua chỗ thiếu.

Vì dụ như Bắc-kỳ có 7 cái bourses mà có 5 người đi; còn Namkỳ có 5 cái bourses mà tới 7 người đi, thì Chánh - phủ sẽ lấy 2 cái bourses ở Bắc-kỳ để cho thêm xứ Namkỳ.— C.L.

Vì không xu trả tiền đò, một đứa bé bị chết đâm

Mỹ Luông. — Hôm ngày 10 Mai 1937, độ 6 giờ tối, có xảy ra một vụ chết đâm rất thảm thiết. Thị-Hột, một đứa bé năm tuổi, bước xuống chiếc đò kinh nhà và đi sang bờ bên kia thăm mẹ nó đâu. Nhưng vì không có xu trả cho ông chủ đò Phan-văn-Hạp, nên nó bị đuổi lên, mặc dầu trong tờ giao kèo (Cahier des charges) luật không đòi tiền những con nít dưới bảy tuổi. Rồi muốn cho con gặp mẹ, Thị-Hột đem cái trí khôn chất phát ra tìm một chỗ rạng đặng lội qua. Nhằm thăng hạng, và gặp cơn rông nên bán đi không có gì rủi ro. Song bạo về, gặp lúc nước lớn, và trời vừa tối, nên thị-Hột bụt chơn, chìm mất mà không ai hay (?)

Đến chừng trí hồ lên, thị Đậu chỉ còn là một cái thây ma lạnh ngắt nổi sau lái ghe ông Phan-văn-Hạp.

NHỚ ĐỌN XEM
TRINH THAM
tiểu thuyết
Sự-tích rất lý-kỳ bí-mật, do SONG-BÌNH dịch thuật.
Nơi trương 5

ĐI KHẮP NƯỚC XIÊM TRONG 35 NĂM TRƯỜNG

MỘT VỊ CỐ ĐẠO NÓI VỀ NƯỚC XIÊM MỚI

Tàu Garcerie ngừng một bến bờ sông Xiêm. Một vị cố đạo Pháp bước xuống.

Những người Pháp đi trên tàu kính cẩn chào.

— Ông ấy ở Xiêm lâu lắm, và giỏi lắm.

Để cho khách chúc tụng hồi hàm, tôi mới thẳng thắng đi đến phòng ông.

Ông đang đứng mới tàu.

Tôi đưa tâm danh thiệp.

Ông liền vui vẻ tiếp chuyện hỏi chúng tôi, lời nói hiền lành, âu yếm, rõ ràng, sâu sắc, tỏ ra mình là một người đã đi nhiều và công hiểu nhiều.

Tôi vừa hỏi đến tình hình nước Xiêm mới, thì ông ta còn thấy rất vui cái tiếng đáp:

— Dân - tộc Xiêm là một dân-tộc hồ hởi. Ông đương trưởng bến ấy (tay ông vừa chỉ đất Xiêm bên kia bờ) là một thứ dân Xiêm chánh thức. Thế thì ông lầm. Từ đây đi vào Korat, nó còn đông hơn nữa, đi khắp miền Đông, Bắc của nước Xiêm, chúng ta còn thấy rất rảo vô số dân Thái, dân Lào mà người Xiêm đã bắt về sau trận giặc Xiêm đánh hai tỉnh Luang - prabang và Vientiane vào đầu thế - kỷ thứ 19.

— Thiệm vào các thứ dân ấy, nước Xiêm mới ngày nay lại để ra một thứ dân lai, nhiều nhất là lai Tàu vì thế cho nên muốn thống nhất cái tinh-thần của nước Xiêm mới là một việc rất khó, nó ngang như chuyện nhất thống của nước Tàu, 10 năm vừa trước.

— Về chánh - trị, ông có thể cho tôi biết sơ qua cái tinh - thần của thanh-niên Xiêm-quốc?

— Phải, họ có thể hi vọng vơi vô số thanh niên du - học ngoại-quốc, ở Đức và Nhựt.

Thanh-niên nước Xiêm mới họ đã có lòng tự tin và dường như họ cũng « lấy » được cái tinh thần hi-sanh ít nhiều của dân nước Phù-tang. Họ bam khoa cách-trí và kỹ-nghệ. Về trong nước, trừ một số rất ít, họ đều xoay cả vô một thương trường và kinh doanh công nghiệp.

Ông khách qui của tôi lại cười gần:

— Họ khác người Việt-nam của ông ở chỗ đó, nếu tôi có thể nói rằng, các - báo hằng ngày không nói dối tôi.

Ngày xưa, ở nước Xiêm, người ta thấy rất nhiều. Cố vấn nước Suède, ngày nay không còn một người. Trong tòa Nội - các, các công - sở, trong thương trường ở nhà binh chỉ còn lơ thơ một ít Cố vấn Pháp, Anh, và Nhựt. Người Xiêm đang tiến rất mau.

— Đứng về phương-diện kinh-tế, ông nghĩ thế nào?

— Nguồn lợi của nước Xiêm, Nước Xiêm có thể tin cậy vào sức sanh sản và nguyên liệu của mình nước Xiêm tuy mua của Nhựt, Anh rất nhiều, nhưng so số tiền mà nước Xiêm có thể thâu với gạo, trà và nhất là cái mỏ kẽm ở Phu-khek (cách Vọng-cước một ngày rưỡi xe lửa) mà mỗi ngày sức sanh sản cứ mỗi thêm. Thế là người ta có thể nói sức mua-sắm vẫn trên sức nhập-vàng.

— Về tôn giáo, chắc có lẽ ông còn biết nhiều, và biết rõ lắm thì phải. Đối với Thiên chúa giáo, sức truyền đạo mạnh được như ở Đông-pháp không?

Ngẫm nghĩ một phút, vị Linh mục đáp lời:

— Như tôi đã nói về sự hỗn độn của nhiều thứ dân rải rác trên đất Xiêm, thì sức truyền đạo Thiên chúa là một việc không được nhiều kết quả cho lắm. Trừ ra các dân Lào mà tôi đã nói, thì người Xiêm chánh thức đã chịu ảnh hưởng của nước Ấn-độ. Lẽ tự nhiên, nó đến tôn giáo, họ là tín đồ của Phật, đạo Phật có gốc, chớ không phải như Lào và người Việt-Nam, chín mười phần trăm là thờ thần thờ thánh, nghĩa là không có một tôn giáo có gốc và qui cả.

Vị Linh-mục vừa ngừng lời thì tôi sực nhớ lại linh - hồn của hai người Việt-Nam bị bắn trên đất Xiêm, tôi chộp hỏi dân cái chánh-trị hà khắc mà người Xiêm đối đãi với mình trong mấy năm gần đây.

(Coi tiếp bên trương sau)

Một cử-chỉ đáng khen của ông Trần - văn - Khá nghị-viên quán-hạt

BARIA. — Hôm rồi trong tỉnh Bà-rịa có xảy ra một vụ lôi thôi giữa một ông quan lại langsa và một ông hương - cả làm cho ông hương-cả phải bắt bình.

Mấy đâu có ông Trần-văn-Khá nghị - viên quán - hạt đi nghỉ ở Long-Hải ghé Baria, nghe vụ lôi thôi nầy có cùng ông hương-cả đến quan chánh chủ-tỉnh và qua tòa-án mà thưa — ông Khá cũng có giắt ông cả đến tận mặt vị quan lại langsa kia mà hỏi nguyên nhân về vụ lôi thôi nầy.

Ông TRẦN - VĂN - KHÁ

Như chúng tôi nghe không lầm thì ông Trần - văn - Khá cũng có đánh cho quan Thống-Đốc Namkỳ một cái giấy thép mà kêu nài.

Nhưng rồi cuộc chúng tôi có nghe ông cả và vị quan lại langsa có giết nhau đến nhà ông Khá mà xin ông bỏ qua vụ nầy, vì hai bên cũng chịu hòa thuận nhau.

Đây là một vụ lôi thôi làm cho hương-chức và dân Baria lấy làm vui mà thấy ông Khá không quên bổn phận ông là một người thay mặt cho dân và binh vực hương - chức làng và cũng vui vì vụ lôi thôi nầy đã nhờ tấm lòng ôn - hòa của ông cả mà tránh các sự tiếp tục đáng tiếc.

Chúng ta cũng nên cảm ơn ông Khá và mừng cho ông cả.

KẾT-QUẢ CỦA Á-PHIỆN LÊN GIÁ

Lính nhà đoan mới bắt được 2 ổ nấu á-phiện lậu

Chánh thủ-phạm là bọn Huế - kiều

Gần đây, thình lình thuốc phiện phát lên giá đến 30p. một kilô. Lâm cho chư tiên than trời.

Mà, nhưng ở đời nầy có lắm chuyện trái ngược nhau; bọn của người nầy thì là phước của người kia: như giá á-phiện lên giá đây, thì cũng là một dịp tốt cho bọn gian hùng chuyên nghề đi buôn á phiện lậu, hay là nấu á phiện lậu để thủ lợi.

Thuốc nay á - phiện lậu thường do ở tỉnh Vân-Nam bên Tàu, giáp ranh với xứ Bắc-kỳ trăng sang qua cho xứ Đông-pháp (tiếu Thụ nhưng gần đây, chánh phủ Tàu đã ra lịnh cấm trồng thầu để lấy nhựa rồi. Nên vì thế bọn sau nầy, phải sang Lào để mua nhựa, rồi mang về Chợ-lớn nấu lại đem ra bán.

Công-cuộc, tổ-chức làm ăn của bọn gian hùng nầy hết sức tỉ mỉ, và bí mật, tưởng cũng không thua gì lắm với bọn buôn rượu ở Mỹ hồi thuở xưa.

Sau khi sang Lào mang nhựa thầu về, bọn chúng phân phát mỗi người mỗi ít đem về nhà riêng nấu, đoạn rồi mới vào chai đem ra bán.

(Coi tiếp trương sau)

TRONG VÒNG 10 NĂM TRỞ LẠI

Bóng «người ngựa» sẽ không còn trong các thành-phố ta

Kỹ-nghệ xe kéo đưa một số đông lao-động xứ nầy dân thân vào một nghề làm nhọc nhằn cách và trái với mất ta. Đối với các luật bảo hộ xã-hội hiện nay không thể nào ta muốn thấy những cái thói hủ bại ấy còn sống sót lại mãi. Nghề ấy làm hại cho sức khỏe và tánh mạng một số đông lao-động bản-xứ.

Vì các điều trái mắt nên Chánh-phủ địa phương phải lập một ủy-ban để nghiên cứu các phương-pháp sửa đổi làm sao trong vòng 10 năm mà không thể hại đến quyền lợi các ông chủ xe kéo và người dùng mà có thể thả tiêu thứ kỹ nghệ « người ngựa » ấy để kiếm vào một thứ khác công ghin-tiện và nhân đạo hơn.

NGÀY MAI
ĐỌN XEM TIỂU THUYẾT
Dưới Bóng Phật Đài
của MAI-SƠN.

Anh - cát - lợi đứng trên đống lửa ở Ấn - độ

Các đài vô-tuyến-điện ở Bá linh, La-mã, Ba-lê, đều im lặng vì cuộc nội loạn ở miền Wasiristan (Tây - bắc Ấn - độ). Nhưng ta nhận được một tin mới về phong trào quốc-gia ở Ấn-độ từ Bombay phát ra ngày 21 Avril Lảnh-tụ đảng Quốc-gia Ấn-độ là ông Nehru tuyên bố rằng hiến pháp mới ở Ấn-độ do Anh bắt buộc Ấn phải theo, là trái ngược với tư tưởng dân chủ, quyền lực đều ở trong tay phó-vương Anh và các viên Tổng đốc Anh cả.

Ông Nehru nói thêm rằng Liên-đoàn Quốc-gia Ấn-độ sẽ phấn đấu cho tới kỳ cùng với đế-quốc Anh-cát-lợi.

Đã nhiều lần, chúng tôi nói tường tận hiến pháp mới mà Nghị-viện. Anh đã chuẩn y và ban-bố sang Ấn-độ. Chính phủ Anh tuyên bố rằng hiến pháp đó là bước đầu đưa Ấn đến chỗ độ tự trị.

Chắc ai cũng nhớ rằng chế độ « Giải-phóng » đó bắt đầu hành từ ngày 1er Avril Cái ngày đó người ta tưởng-tượng rằng là một ngày vui mừng lớn của 300 triệu dân ở miền sông Gange và sông Indus. Nhưng không, dân Ấn thụ lính chế-độ đó bằng một phong trào tẩy đình công suốt nước, trong khi, bỏ lửa lại ở Waziristan đang hô hào dân Ấn khởi loạn, và nấp ở, hốc núi, rừng sâu bắn vào đồn binh của Anh.

Dân Ấn không bằng lòng món « quà » mà Anh cho bằng một tay thôi. Họ không muốn ép mình ở dưới một chế-độ lỗ-mỗ tiếng là giải phóng, là tự do nhưng vẫn trói chặc con chầu Tây-trục Thật vậy, cái hiến pháp mới mà dân Ấn được hưởng là việc thiết lập một nghị-viện lớn ở kinh thành Calcutta, do phó vương anh chủ tịch. Ngoài nghị viện đó, còn lập những nghị viện trong từng tỉnh (mỗi tỉnh ở Ấn to bằng một xứ của ta), những nghị viện nhỏ đó các vị tổng đốc Anh đứng đầu. Không những chính phủ bảo hộ có quyền cất cử một số đại biểu trong các viện đó, phó-vương và tổng - đốc Anh còn có đặc-quyền định đoạt các công việc, dầu trái với đại-đa-số ủng mặc.

Có khi nếu đại-đa số nghị-viên phản-đối chính - phủ các viên tổng-đốc có quyền lập những liều nội-các theo ý muốn của mình và ban bố những sắc lịnh-luật, không cần phải nghị viện chuẩn y.

Như thế, chính-phủ Luân-đôn giữ cho dân Ấn một món quà như một đứa trẻ con, mà ngấm dơ tay khác ra cướp lại Dân Ấn, theo sau ông Nehru, khi nào chịu. Họ nhớ tới lời hứa của Anh sẽ cho họ được tự trị trong khi mới họ cộng tác với mẫu-quốc trong dịp Âu chiến. Họ muốn chinh-phủ Luân - đôn thực-hành lời ước cũ. Bởi vậy phong-trào quốc - gia càng bồng bột ở Ấn-độ, tràn ngập cả ông Cam - địa cũng đòđệ của ông muốn một thái-độ ôn-hòa.

Ấn độ là một nước giàu người nhiều đất rộng. Từ hơn một thế-kỷ nay, Anh dựa vào Ấy cướp được một thế-lực lớn đệ nhất thiên-hạ, và dùng Ấn làm cái bàn đạp để nhảy ra vùng vẫy ở Viễn-đông. Cái đường từ Anh sang Ấn nước là mạch máu lớn nhất của Anh. Nếu cho Ấn được tự do hoặc độc-lập, tức là giảm mất thế lực của Anh.

Thế mà, như lời các báo ở Luân-đôn nói, dân Ấn ngày nay chỉ có một mục đích là đuổi ách ra khỏi bờ cõi, Chính-phủ Anh ngày nay thật là đứng trên một đống lửa mà đạo sĩ lái đồng ông Nehru đang đổ thêm dầu. Chẳng biết vấn-đề Anh Ấn rồi ra có giải quyết thỏa mãn trong một bầu không khí hòa-bình không?

TÂM-THANH

Coi qua bên trương sau)

ÔNG LÊ-THÀNH-TƯỜNG THI-HÀNH ĐÚNG NGHĨA QUAN LÀ CHA MẸ CỦA DÂN

Một quan Chủ - quận được quan Thống - đốc Nam-kỳ ngợi khen

Xuân - lộc.— Quan Thống - đốc Pages, đi viếng mấy đường kiểm-lâm miền đông Namkỳ, ngày 13 Mai 1937, lối 10 giờ rưỡi sáng tới Xuân-lộc. Có các quan Bouseaud chánh kiểm lâm Namkỳ, Bohn chủ tỉnh Biênhòa, Gennardi, thơ-ký riêng của quan Thống-đốc, Rocher, kiểm-lâm chánh Biênhòa, Pierge, chủ nhà máy cưa Tân-mai (Biên-hòa), bổ phóng viên của nhà báo ở Saigon. Lúc xe quan Thống-đốc vô cửa quận, thì thấy cửa tam quan, cờ xí rực rỡ, bông hoa treo tòng xịt tuội, linh bông súng có rất nghiêm trang. Có quan chủ-quận Lê-thành-Tường đứng ngài dưới thang lầu, rồi mời ngài lên lầu quận. Lúc ngài bước lên tới lầu, với các quan đi theo ngài thì có bà Lê-thành-Tường phu-nhơn và tịnh-ái đứng chờ trên thang tiếp ngài, một cách trong hậu. Quan Thống-đốc chuyện vấn với ông bà Lê-thành-Tường cơ rất thân mật. Chừng đâu đó đứng êm lặng rồi, ông Lê-thành-Tường đứng chúc mừng quan Thống-đốc bằng tiếng langsa, không có cầm giấy tờ chi, mà nói rất đọn dì đem những lời chân ngọc nghe rất thâm trầm, thiệt rất khoa ngôn ngữ. ấy là cái tài đặc biệt của ông, đọc discours không hề khi nào cầm giấy.

Ông nói đâu được 20 phút đồng hồ, quan Thống đốc đáp lại cũng lâu, chúng tôi xin biên ra đây những lời đại khái cho độc giả thưởng lãm: « quan quận biết tôi thật tình, có sao thì tôi nói vậy. Tôi lấy làm vui mừng, mà đi tới đâu cũng nghe người người đều ca tụng quan quận là một vị quan rất có giá trị, rất đáng dáng. Quan là người Annam đầu hết được chánh-phủ ban chức thơ-ký riêng cho một vị Phó-toán-quyền, ai ai công đều rõ ràng, cái chức khó khăng đó, quan đã làm một cách rất hay, rất giỏi; nay quan cũng là người Annam thứ nhứt mà chánh phủ cho làm chủ quận Xuân-lộc, là quận lớn nay để cho hàng phó-tham biện langsa trốn nhậm. Cái quận Xuân - lộc nầy khó hơn các quận trong Namkỳ. Một đáng thì ấy quyền lợi của nhà tư-bổn, một đáng là dân lao động cùng phải chớ che, quan quận ở giữa một cái địa vị rất khó ấy, rất trọng yếu, mà quan quận rất khéo léo, rất dẻ dặc, rất khôn ngoan, mà lại rất bằng bỏi, rất công bình, không bênh ai bỏ ai, làm cho ai cũng khen cùng mến, ai cũng thương ai công phục. Phần riêng tôi đây, mỗi vị quan mà được tài đức gồm đủ, dư sức cai trị như ông vậy, thì tôi hết lòng cảm mến, hết lòng khen ngợi.

Nhưng tôi có một nỗi lo, một nỗi buồn, một nỗi tiếc là ít ngày nữa đây, có lẽ quan không còn cai trị cái quận nầy nữa, dân không bản hạnh mà còn được một ông quan đáng mặt cha mẹ dân cai trị chúng nó nữa, là vì Cụ Châtel, nguyên phó Toán - quyền, nghỉ bên Pháp, mới được chánh - phủ tháng Thống-sứ Bắckỳ, bên Pháp đương đi qua Đông-pháp. Chừng Cụ tới Saigon, tôi chắc làm sao Cụ cũng xin tôi cho quan trở lại mà giúp việc cho Cụ, vì tôi biết Cụ rất trọng đụng quan, tôi bảy tám năm rồi từ Trung kỳ, tới Nam Bắc, đối với quan cụ có một cái tình trí ám, trí kỷ, cho nên tôi biết có lẽ quan phải trở lại theo Cụ. Vì cụ Châtel là bạn thân của tôi, nên có lẽ tôi phải buộc lòng mà đề cho quan trở lại với Cụ Châtel, dầu mặc lòng tôi phải xa một vị quan rất có giá trị.

Từ Nam chí Bắc ai mà không biết, ai mà không nghe danh ông Lê-thành-Tường, ai mà không rõ công trình của ngài đối với mấy chục triệu đồng bào ta. Xưa kia ngài vẫn là một nhà viết báo có danh, kể từ mười mấy năm nay, vô giúp Nhà nước. Trước ngài làm sở Niệt-ty (Toa). Từ năm 1931, ngài qua bên bố, phía chánh trị ra Trung-kỳ giúp cụ Châtel lúc, cụ làm khâm-sứ, mà đẹp cuộc rối loạn, một cách ôn hòa, khỏi chảy một giọt máu, không hao một viên đạn. Ngài ở Huế hai năm, mở mang nhiều việc rất có ích như bây cuộc tơ nít dân-bá, cuộc đấu xảo con nít đánh đề cái câu khuê môn hất xuất, làm trên bờ Sông-Hương, trên vùng Núi Ngự tiếng tốt của ngài đã lại vẫn còn. Lúc ngày đắc lịnh lãnh chức thơ-ký riêng cho quan phó Toán, quyền Châtel, thì cái ơn của ngài đối với xã-hội càng thêm nặng nề, cái nghĩa của ngài đối với đồng bào càng sâu.

Coi qua bên trương sau)

NHÀ IN NGUYEN-VAN-CUA

57, Rue Lucien Mossard

Saigon

Có in tờ Cử cùa làng hình nhiều màu rất khéo. Giá rẻ

Trong vùng đất Việt

Tai nạn lao - động

Saigon. — Sớm mai hôm ngày 14 Mai, vào 11 giờ, ở chỗ đất cát đường - đường Angler mới tại đường Legrand de la Liraye gần trường Nữ - học - Đường có xây ra một vụ rủi ro trong lúc làm việc.

Anh ca-li Đặng Khôi đang làm việc trên một cái giàng cách mặt đất độ 10 thước, rủi trật chơn té xuống đất, gãy cánh tay mặt và dập mình rất nặng.

Người ta liền báo cho bót quận ba hay, cho người đến chở Đặng - Khôi vào nhà thương Chợ rẫy, nhưng vừa tới cửa nhà thương thì Đặng-Khôi tắc hơi.

Bót quận thử ba đã mở cuộc điều - tra về vụ rủi ro nầy.

∴

Món đồ nhỏ mà khó xài

Saigon.— Một người Pháp tên Ca... ở bên Khánh-hội có cho một người đàn-bà cũng người Pháp tên A... mượn một khẩu súng lục.

Bà A... nầy lại đem khẩu súng lục mình đã mượn của M. Ch mà cho một người quen biết là M. L... mượn lại M.L... nầy mượn được khẩu súng đem ra dọa một người nọ. Chuyện thâu đến bót quận thứ ba, nhà chuyên-trách xét ra mới hay bà A... và M.L... đều không có giấy phép sắm súng và dùng súng mà lại dám mượn súng người mà dùng.

Còn M.Ch. tuy có giấy phép sắm súng lục và dùng thứ súng lục ấy, nhưng biết 2 người nầy không có giấy phép sao lại dám cả gan lấy súng mình mà cho họ mượn.

Vụ nầy nay mai gì đây sẽ bị đưa ra Toà.

RUỢU BẠT HÀ GET PIPPERMINT GET rượu nầy uống đã mát mà mỗi khan tiếng.

Hàng « Kim-Thành »

Mua bán vàng và bạc

số 23, đường Schroeder

SAIGON

MUA VÀNG CAO GIÁ

BÁN VÀNG THẬT Y

NAMKY

Khéo lôi thôi

Giadinh. — Sáng hôm qua, 13 Mai, ở làng Mỹ-Bình, thuộc hạt Gia-định, có xảy ra một vụ đồ mưu mà nguyên nhơn cũng vì 2 anh em giành có một cây mít sồ là tại làng nầy có anh Lê-văn-Thưa, 48 tuổi, có một người em là Lê-văn-Biện, 41 tuổi. Biện đã có vợ có con rồi, thế mà cách đây mấy năm lại bỏ nhà đi hoang, sau cạo đầu làm thầy chùa, tu ở một ngôi chùa nọ ở miệt Lộc - ninh (Thủ-dầu-một) mới đây Biện trở về làng thăm vợ con, anh em, bà con cô bác, v.v..

Biện thấy trước nhà anh mình là Thưa có một cây mít thật tốt; Biện mới nói với Thưa xin hạ cây mít ấy xuống để đẽo làm mõ.

Bộ mấy nói chơi sao chớ, Thưa trả lời. Ông già bỏ mặt đất đó đất nầy cho tao ở, cây mít ấy chính tay ông già trồng mấy chục năm nay, bây giờ mấy muốn đòn nó làm mõ chơi sao!

— Biện nói: Nếu ông già bà già đã đất lại cho anh ở thì tôi xin chia lấy một cây mít mà thôi.

— Tao không cho mấy cây mít mấy làm gì tao!

Chuyện tưởng đến đây là dứt, nào dè sớm mai hôm qua, vào lúc 7 giờ, Biện cho 2 người thợ cưa cầm cưa đến nhà Thưa mà cưa cây mít.

Thưa không cho 2 người thợ cưa, chúng bèn chạy trở về kêu Biện lại thì chúng cho chúng cưa.

Thấy thằng em mình phách lối như thế, tức mình quá, Thưa nhảy lại đánh Biện một bốp tai.

Biện không nhịn thộp ngực anh lại đánh kế 2 anh thợ cưa áp vào trợ lực với Biện để Thưa xuống đánh.

Chúng đánh Thưa bằng cây bề mặt, lỗ đầu, bầm mình máu phun ra như xối. Vợ Thưa là thị Vẽ thấy chồng bị đánh nặng quá nóng lòng nhảy ra binh, cũng bị chúng đện mấy cây vào ngực té quỵ xỉu ngất đất nằm chết giấc!

Làng xóm hay chuyện nầy đến bắt Biện và hai tên thợ cưa kia.

Còn Thưa thấy mình thương nặng mà vợ mình còn bị đánh nặng hơn nữa, bèn lật đật kéu xe chở vợ xuống nhà thương Gialịnh.

Hiện nay vợ chồng Thưa đều nằm điều trị thương tích ở nhà thương nầy.

Nhà chuyên-trách đã mở cuộc điều-tra.

An cướp đánh nhà một chú khách-trú

Cholon. — Trong đêm 12 rạng mặt 13 Mai, vào 1 giờ sáng, có 12 tên cướp kéo đến đánh nhà chú khách Cương-Kỳ, 38 tuổi, ở sau chợ Phú-lâm (Cholon).

Bọn cướp nầy đến cầm đèn « bin » trên tay và có mai phục đoàn côn hẳn hòi. Chúng kéo đến nhà Cương-Kỳ liền động cửa xông vô bắt những người trong nhà trói lại, phá tủ cướp một số bạc 100 đồng, 1 chiếc xe đạp và lật mở vòng vàng gần 100 đồng nữa, rồi kéo nhau bườm mất.

Đến chừng bọn chúng đi xa rồi nhà chuyên-trách mới tới nơi tiếp cứu.

Theo lời khách Cương-Kỳ khai thì khách ta biết mặt tên Cang, chừng 34 tuổi, ở làng Bình - hưng - Đông và tên Thường, 23 tuổi, ở làng Lộc-hòa (Giadinh) là 2 đứa thường tới nhà khách ta chơi, có mặt trong bọn cướp nầy.

Bót Bình-Đông đã mở cuộc điều-tra và cho người đi tìm bắt tên Cang và tên Thường rất gắt. C. L.

HỨC MỎI

Bà M. danh-tử không có nghĩa trong ... c. Thường một bộ phận ... cơ quan trong thân thể ... ốt hay không biết gây rỉ thôi.

Thì các cây phương-ngôn xưa không phải sai nghĩa chút nào, mà thường dạy ta với những trường hợp như thế, nên phải tẩy sạch thân mình, nghỉ là phải gỡ bộ phận bên trong cho sạch sẽ đáng vệ sinh.

Nhưng cái « máy » cần yếu như hơn hết trong bộ phận, ấy là « lá gan » Hãy giúp cho lá gan làm việc bởi một chương pháp không hư phá và dễ chịu mà lại ít tốn là nên dùng thuốc ERVIL. (Thuốc nước hay thuốc bột).

Trử bán ở Sài gòn: tại Trung-ương Dược - phòng 195 — 20 đường Ca'inat và tất cả các ... thuốc đông đến khác.

Giá: lúa, gạo, bắp

SAIGON, ngày 15 mai 1937

GẠO

Chưa kể tiền thuế, bao lấy lượt
Một tạ 60 ki-lô 700

Gạo số 1 25 %, tấm...	3.83 tới 3.85
Gạo số 2 40 %, tấm...	3.68 tới 3.70
Gạo số 3 50 tới 55 %, tấm	3.58 tới 3.60
Gạo lức 65 %, tấm	2.93 tới 3.95
Tấm số 1 và số 2	3.18 tới 3.20
Tấm số 3, ...	2.68 tới 2.70
Cám trắng, ...	1.62 tới 1.64
Cám lét, ...	0.70 tới 0.75

LÚA

(Chở đến nhà máy Cholon, bao lấy luôn — Mỗi tạ 60 ki-lô

Lúa xay gạo thượng hạng	2.65 tới 2.69
Lúa xay gạo số 1, ...	2.57 tới 2.61
Lúa số 2 40 % Nhựt-bổ...	2.49 tới 2.53
Lúa số 2 50 tới 55 % Java	2.41 tới 2.45
Lúa sao	2.20 tới 2.24

BẮP

Bán tại Cholon mỗi 100 kilos

BẮP { Đỏ: 6$83 à 6$93 mai
Trắng: —

HEO mỗi trăm kilos lối ... 25$00

GÒN lọc hột rồi, 100 kilos là 23.75

TIN TÀU TỚI

Ở Pháp lại

Le *Yalou* le 18 mai vers 18h.30 (M.M.)
Le *d'Artagnan* le 20 mai (M.M.)
Le *Forbin* le 22 mai (C.R.)
Félix Roussel le 23 mai (M.M.)

Ở Bắc và Trung-kỳ về

L'*Aden* le 18 mai (C.R.)
Le *Li de la Tour* le 20 mai (M.M.)
Le *Claude Chappe* le 21 mai (M.M.)
Le *Cap Varella* le 21 mai (C.R.)
Le *G. G. Van Vollenhoven* le 24 (S.A.M.I.)

Ở Trung-hoa và Nhựt-bổn về

Le *Porthos* le 21 mai (M.M.)

Ở Singapore lại

Le *G.G. Merlin* le 18 mai à 13 h. avec 124 sacs postaux S.A.M.I.

TIN TÀU ĐI

Qua Pháp.

Le *Yangtsé* le 15 mai 12 h. 30 (M.M)
L'*Aden* le 21 mai (R.C.)
Li de la Tour le 22 mai (M.M.)
Le *Porthos* le 24 mai (M.M.
Le *Cap Varella* le 25 mai (M.M.)

Ra Trung và Bắc-kỳ

Le *Yalou* le 19 mai (M.M.)
Le *d'Artagnan* le 22 mai (M.M.)
Le *Claude Chappe* le 24 mai (M.M.)
Le *Forbin* le 25 mai (C.R.)

Qua Tàu và Nhựt-bổn.

Le *Félix Roussel* le 25 mai (M.M.

Qua Singapore (via Poulo-Condore)

Le *G. G. Merlin* le 24 mai (S.A.M.I.)

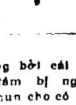

SPORT

Thuốc vấn tại đây có mùi thơm của thuốc bên Tây

Ngon hơn thuốc của các ngài thường hút

5 *xu một gói 20 điếu*

Khăn đen suối-đờn

NGUYỄN-VĂN-BÚP

(gồ suối-đờn

(Cores Binh-Nhâm par Lái-Thiêu

ôi cần, đương làm những kiểu khăn đặt riêng tùy theo ý mỗi ông; xin viết thơ nói rõ mấy lớp và lấy ni tôi sẽ làm ý theo gởi lại, cách lãnh hóa giao ngân, sở phí tôi chịu. Qui ông ở gần xin mời đến nhà trước xem mấy đờn, sau dễ bề lựa khăn cho vừa ý.

Bùng và Nhiễu-gò ở trong bằng (tiêm đen, giá ..... 3$00

Bùng và Nhiễu-gò ở trong bằng mén, giá . 2.00

Cẩm - nhung mình phân ở trong mén, giá. 1.40

(Đại-lý M. Trần, Meilleur prix à Dakao).

Đọc báo mà không đọc tờ *Nông-công-Thương* chưa phải là người biết đọc

Qui ngài ở Lục-tỉnh lên Saigon chơi có đi Thủ-Đức ăn Nem, xin mời vào

SUỐI

GÒ-XOÀI

nay đã chỉnh đốn lại thành một cái « Tiên-cảnh »

NEM, CHẢ GIÒ, CHÁO GÀ v.v.

CLINIQUE MÉDICALE

Gần đường Mayer và Albert 1er, tại DAKAO (Saigon

Téléphone: n° 255

DOCTEUR **PHAN-TẤN-THIỆT**

Ex assistant en dermato-syphiligraphie à l'hôpital St-Louis Paris Ancien médecin attaché aux services de Darsou vallestion créés par le Ministère de l'hygiène pour la lutte antivénérienne

Có phòng nuôi bịnh giá rẻ và phòng thượng hạng mát mẻ êm tịnh. Có sẵn đủ thứ máu, đờm, nước tiểu, nước ốc, xét vi-trùng bằng kiến hiểu vi .. Có chỗ riêng để rọi điện trodiagnostic và chữa bịnh bằng quang tuyến darsonvalisation, ondes courtes.

Trị các chứng bịnh và chuyên-trị các chứng bịnh đờn-bà, bịnh đau gân đau xương, bịnh huê-liễu kinh niên.

Mardi 18 — 5-37: — **TIỂU-THUYẾT** số 593

江湖俠

Giang hồ kiêm hiệp

火燒紅蓮寺

Hỏa thiêu Hồng-liên-tự

Nguyễn-Chánh-Sắt: dịch thuật.

HỒI THỨ SÁU MƯƠI

Lư-gia-bảo Kỷ-hiệp đoạt môn-sanh Đề-đốc-nha quần-hùng tranh đấu trường

(Tiếp theo)

Vì Hồ-đại-ca-Tử đã bị người áo trắng kia làm nhục như vậy, cho nên ông ta tự liệu cất tín tức ấy chẳng bao lâu họ cũng đồn rùm ra khắp hết xa gần, nếu lấy theo thế-diện mà kể, thì tự hậu chẳng còn mặt mũi nào mà ở tại Kiết - An nữa rồi.

Huống chi Hồ-đại ca-Tử cũng không có sản-nghiệp gì ở tại Kiết-An; cho nên ông ta đã nhứt-định phải bỏ Kiết-An mà đi cho rồi; nhơn thấy Lư-đôn-Phú bị thương khóc lóc như vậy, nên cũng thuận khẩu mà nói những lời thiên-khẩn như vậy, chớ sao Lư-đôn-Phú thấy mình thay thế cho ông ta mà đi tìm giùm đứa con, thì thế nào ông ta cũng tặng tổng ít nhiều để làm lộ-phí.

Ai ngờ là Lư-đôn-Phú lại bảo kiếm giùm cho được chừng nào mà cha con ông được đoàn viên, thì ông sẽ đền ơn cho một ngàn lượng bạc, còn về tiền lộ-phí bây giờ thì ông không nói rằng chi tới. Bắt đắc dĩ, Hồ-đại-ca-Tử cũng phải ráng xả 1 xá không đáng xu nhỏ rồi quảy quả đi liền.

Hồ-đại-ca-Tử ra khỏi Lư-gia-bảo rồi từ đây luy đã xa cách phủ Kiết-an rồi tbl mặc dầu, song bởi cái đêm 14 tháng tám bị người áo trắng phun cho có một cục đờm mà bị hương tích rất lợi hại như vậy, cho nên từ ấy đến sau, hễ thấy người nào mà mặc áo trắng thì đã hết hồn rồi, thì có gan dạ nào mà còn dám đi tìm người áo trắng ấy nữa đặng mà độ dầm tiểu chủ-nhân sao?

Nhưng tiểu-chủ-nhân của ta mà bị người nào bắt các đi đó? và người áo trắng ấy là ai? Lại vì cớ gì mà thâu nhận đồ-đệ một cách lạ-lùn như thế!

Cái nguyên-nhơn của nó nói ra rất dài, vì cái việc mà người tiểu-chủ nhơn, ấy bị bắt các đó, không những là nó có quan-hệ, có dính-tiếu, với mấy lời ước bẹn của Lữ-tuyên-Lương dặn bảo Liễu-ri lúc nọ rằng « San năm, thang tấm, ngày rằm, và lối giờ ý, phải lên tại Nhạc-lộc-San ở trước cửa Vân-lộc-Cung » ấy mà thôi. Mà nó lại là một cái thẹn chết rất lớn lao để mở đông bộ truyện « Kỷ-Hiệp » nầy, cho nên Kỷ-giả phải kể thuật cho rõ hết đầu đuôi cho khán-quan để nhớ.

Đây Kỷ-giả xin bắt đầu cái câu chuyện một viên bộ tướng của Bảo-xuân Đình là danh-tướng hồi trào nhà Thanh đương buổi trung hưng mà kể ra.

Đương trong lúc ấy, Bảo-xuân-Đình có 8 viên bộ-tướng đều là tay dõng-cảm, đánh giỏi rất hay. Người thứ nhứt họ Tôn tên Khai-Hoa, quê Dân-quốc năm đầu có làm Đô-Đốc tại Phước-Kiến. Lúc và còn trẻ tuổi vẫn là một tay cờ bạc hoang-đàng; và có ba anh em, đều là quân vô-lại cả, người ở trong vùng ấy, tự xa chí gần, không ai là không sợ, hễ vừa thấy dạn xa xa là họ đã tìm đường mà tránh trước.

Cha của Tôn-khai-Hoa mất sớm chỉ còn bà mẹ, tuy cũng là người hiền-đức lắm chút, song vì gia-đạo bần bách, nên không cho 3 đứa con đi học được; mà kêm chế cũng không nổi, thành ra cả ba anh em đều lung lăng quen tánh, ở trong làng trong xóm không ai dám mướn làm gì hết cả.

Bất đắc-dĩ bà mẹ phải khiển ba anh em mỗi ngày hoặc đi đốn củi, hoặc đi đánh cá mà làm kế sinh-nhai, mà Tôn-khai-Hoa lại thông thủy-tánh lắm, và đi dưới nước rất hay, hễ và xuống nước thì từ lưng sấp lên là ở trên mặt nước; lại còn đội trên đầu một bao gạo rất to, mà chạy ngang qua sông cho đến một thai đậm, nước ngập chỉ tới lối hông mà thôi, chớ từ hông sắp lên không có dấu nước ướt lên cho tới được.

(Còn nữa)

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Công-ty hữu hạng vốn 250.000 đồng bạc

Sáng lập năm 1927

Hội quán 54-56, đường Pellerin, Saigon

R. C. Saigon n° 61

Dây thép: CREDITANA-SAIGON

Dây thép nói: SAIGON — 21.826

— Công-ty nhận tiền TIẾT KIỆM của bá tánh, tiền gởi sanh lời 2 ly rưỡi mỗi năm, sáu tháng tính một lần và nhập vô vốn mà sanh lời nữa. Tiền nầy muốn rút ra chừng nào cũng được.

Công-ty cho vay thế chương về Quốc-trái Đông-Pháp, về Quốc-trái Crédit National và những phiếu nào mà Chánh-phủ Đại Pháp hay là Đông-Pháp phát hành hay là chịu bảo chứng.

— Công-ty cũng nhận lãnh giữ cho bạn hàng và lãnh tiền lời những vé quốc-trái và nhận do số những phiếu nào có dự cuộc xổ số hằng tháng hay là hằng năm.

Bổn-hội có mua bên Pháp hộp Tiết-kiệm tốt đẹp bằng sắt mạ kẽm, để cho bá tánh mượn dùng. Xin quí vị hãy đến hội-quán hay là viết thơ mà hỏi cách thức mượn hộp Tiết-kiệm ấy.

(Về công chuyện khác, xin hỏi thăm bổn Hội)

Tôn chỉ của bổn hội: LÀM VỀ VANG CHO XỨ SỞ MÌNH

BẢN TRỊ SỰ DANH DỰ VÀ CỐ VẤN:

Ảnh hội trưởng HUỲNH ĐÌNH-KHIÊM, (nay nghỉ đã từ lộc).

Phó hội trưởng: M. TRẦN-TRỊNH TRẠCH, (được bầu cử chiếu theo điều 24 trong điều lệ)

Hội viên Dr BIAILLE de LANGIBAUDIÈRE

« M. Denis LÊ-PHÁT-AN.

« M. LƯU-VĂN-LANG,

« Dr TRẦN-VĂN ĐÔN

« Dr TRẦN-NHƯ-LÂN,

« Me TRỊNH-ĐÌNH-THẢO,

« NGUYỄN-THÀNH-LIÊM

BẢN TRỊ-SỰ VÀ QUẢN LÝ

Chánh hội trưởng: M. TRƯƠNG-TẤN-VI,

Quản lý hành sự: M. NGUYỄN-TẤN-VĂN,

Hội viên: M BÙI QUANG-CHI,

« M ĐẶNG-VĂN-ĐÁN,

« M J.B. NG.-TRUNG-VINH.

« M. Alexis THÁI V. LÂN.

Thông-lý: M. Paul LÊ VĂN-GÔNG

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN

Compagnie Optorg — ROBIN

MANUFACTURE SAIGONNAISE DE CARRELAUX & MOSAÏQUES

Société d'Exploitation des Établissements

BROSSARD MOPIN

Kỹ nghiệp

Sáng lập từ năm 1909

số 5 đường Lucien Lacouture

CHODUI SAIGON

Marque déposée

Gạch bông tốt thượng hạng, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp làm bằng Xi-măn đá thứ màu về các vật dụng đều ở Pháp-quốc lại.

Xin mời quí vị đến xem, kiểu gạch bông mới bày, đẹp lắm. Giá bán hạ xuống rất nhiều. Xin viết thơ hỏi bản giá mới Bon-luôn sẽ gởi cho.

Dây thép đề tắt (*Adresse télégraphique:*) MARACANG — SAIGON

VỀ RA THƯƠNG THẢ

hãng ở đường L. Lacouture. — Chodui, gần trại lính tập Ô-ma

Hỏi các ông Điền-chủ

Nói mấy ông lo lắn về sự lợi-ích của mấy ông thì xin mời mấy ông đến tại Hội-chợ Phiên Châu-đốc ngày 20 Mai cho đến 28 Mai 1937 mà mua bò, trâu tốt và mạnh mẻ.

Xin mấy ông nhớ ngày 20 Mai 1937 là ngày mở Hội - chợ Phiên ở Chaudoc.

Bán thú vật tốt mà lại giá rẻ.

VIỆC LÀNG TỔNG

Quan Thông-đốc Pagès cho quyển sách nầy là bổn « Chỉ nam cho Hương-chức làng, rất có ích cho họ trong khi thừa hành công-vụ hằng ngày » — Giá: 0$70.

ÁN TÒA HỘ

Chỉ cách thưa kiện về mặt hộ Langsa và bổn-quốc. Phân tích rành 40 vụ kiện, người xem có thể so-sánh với việc riêng mình mà đoán việc nên hư — Giá: 1$20.

Ai chỉ gởi cho tác-giả 1$90 thì sẽ được quyển nầy khỏi tốn tiền cước chi cả.

Sắp xuất-bản: *LUẬT LAO-ĐỘNG*

Có lời tựa của quan Đại-sứ Lao-công Justin Godart và ông Hội-đồng quản hạt Nguyễn-phan-Long, gồm đủ cả công-văn cần ích cho chủ và người làm công các sở canh-nông và kỹ-nghệ — Giá: 0p.70.

Cuốn LUẬT HỘ NAMKỲ *in kỳ nhứt*

ba ngàn cuốn đã bán hết

Tác giả, M. Phan-văn-Thiết cử-nhơn đặt cũng cố-vấn cho bà con về pháp-luật, mỗi lần hỏi việc giá 5$00, nếu có lém nào, đơn từ, lý đoán chỉ là nhà riêng thì 10p. sắp lên.

Một ông thầy tu Ba - lan đoán trước

Vận mạng thế - giới

từ năm 1790 . . . cho đến ngày tận thế

Hiện nay lại Đại-học - đường Vienne (thủ-đô Áo quốc) có một cuốn sách dầu đề là: *Les très remarquables prophéties faites en Pologne par un vieux moine depuis 1790 jusqu'à la fin du monde qui aura lieu en 2000* (Những lời tiên - tri rất đáng chú ý, do một thầy tu già nói ở Balan, từ năm 1790 cho tới ngày tận thế là năm 2000.

Ai là tác giả quyển sách ấy và trong đó nói những gì có đúng với những việc đã xảy ra không?

Một cảnh nhà tu trong rừng

Người viết ra quyển sách nầy, không hiểu gì sao lại giấu tên mà chỉ thuật lại những chuyện lạ xảy ra trong lúc ông ta đi từ Riga đến Salen - một làng thuộc về xứ Balan — và bị lạc trong một dám rừng. Lúc ấy trời đã tối hẳn, ngựa cũng đã mệt mỏi quá rồi, không thể nào bước được nữa. Trong lúc ông đang bối rối chưa biết tính sao, bỗng ông thấy 1 áng sáng lấp lò trong cảnh rừng gần đó.

Vui mừng, ông liền thúc ngựa đi tới, mong tìm được nhà trọ một đêm rồi sáng hôm sau sẽ lên đường. Đi được một quãng ông đến trước một tòa nhà đồ sộ khuất sau một đám cây um tùm. Ông xuống ngựa gõ cửa, một thầy tu chậm rãi bước ra; ông vái chào và xin, vui lòng cho ông nghỉ trọ, sau khi chủ khách an vị, trà nước xong xuôi, ông thầy tu ấy mời bắt đầu nói chuyện chánh-trị với ông, tỏ cho ông biết những chuyện sắp xảy tới cho nước Pháp và các nước trên thế - giới kể từ năm 1790 cho tới năm 2000 là ngày tận thế. Luôn dịp ông thầy tu ấy nói luôn cho tác giả quyển sách trên đây biết cả tiền nhựt của ông ta và lịch sử bí mật của mình.

Tờ chúc ngôn của ông tiên-tri

Ông thầy tu thuật lại rằng: khi được 18 tuổi thì ông vào tu ở đây, được ông bề trên, đối với ông rất tử tế. Chẳng bao lâu ông bề trên đau bịnh nặng (lúc ấy ông đã 80 tuổi) biết mình thế nào cũng chết, tiên gọi ông tới gần giường trao cho một cuốn sách nói về những chuyện xảy ra từ tạo thiên lập địa cho đến tận thế», và bảo những chuyện ấy đều sẽ đúng theo như lời tiên tri.

Nhân nghe được câu chuyện lạ lai, tác giả mới yêu cầu ông thầy tu cho mình trích một đoạn từ năm 1790 tới năm 2000 để in thành sách. Và cuốn sách ấy in vào năm 1790 tại Leipzig do ông Franz Lima, đến nay vẫn còn y như vậy không thay đổi hay thêm bớt một chữ nào hết.

Ta thử xem cuốn sách ấy nói có đúng hay không?

«Trong khoảng năm 1790 1791 — theo lời sách nói — dân Pháp sẽ tiến hành cuộc cách mạng và cái địa-vị oai quyền của nhà vua chỉ còn một cái dấu tích thôi. Nước Pháp đã cử ra nhiều người để lập luật và ra lịnh cho mình (lời tiên tri nầy ám chỉ Quốc hội (Assemblée nationale).

«Năm 1793 cái chết của vua nước Pháp chẳng khác gì cái chết của một tội nhân thường... Người ta sẽ bày ra một cái máy giết người, nó sẽ cắt vua và hoà ghị cùng vô số người khác. — Chỗ nầy nói không đúng, vì gươm máy (gouilloline) xuất hiện từ năm 1789 chớ không phải năm 1793.

«Công trong năm 1793, hai người nước Phổ Nga sẽ chia nhau nuốt nước Ba-lan. Lời tiên tri nầy rất đúng, vì sự phân chia nầy vào ng y 17 Juillet 1793.

Đọc hết cuốn sách thấy rằng: nhiều lời tiên tri có ứng nghiệm, nhưng không phải là toàn đúng hết. Thì dụ như năm 1796, trong sách nói rằng sẽ xảy một nạn động đất dữ - dội, nhưng nào có thấy gì đâu. Rồi đến nạn lụ năm 1800 ở Hòa - lan và nổi loạn, nhưng sự thật thì lại không có gì hết.

Một điều ai cũng lấy làm lạ là: ông thầy tu Ba - lan vẫn có tài biết trước những trận giặc và những cuộc cách-mạng sẽ diễn trong thế kỷ thứ 20, nhưng sao đối với một bậc anh hùng cái thế, đánh nam dẹp bắc, trăm trận trăm thắng như Nã-phá-luân, lại không thấy ông nói gì đến!

Theo như trong sách ấy nói thì:

« Năm 1805, hai nước Pháp và Áo đánh nhau. Kết-quả, nếu Áo không chịu làm y theo những điều Pháp bắt buộc thì Áo phải mất. — Lời tiên tri nầy thật đúng vì chính vào lúc ấy Hoàng-đế Nã-phá-luân cầm binh sang đánh nước Áo (1805) và cũng nhờ hòa ước Pressburg, Áo mới khỏi nguy.

« Đối với năm 1806, ông thầy tu Ba-Lannói rất đúng lắm về trận chiến tranh giữa Pháp và Phổ (Prusse). Duy có sai chỗ ông đoán trước Pháp và Nga sẽ xung đột nhau năm 1807, nhưng vụ ấy lại xảy ra 5 năm sau, nghĩa là 1812.

Ngoài ra còn bao nhiêu lời tiên - tri khác về tình hình chánh-trị của nước Pháp rất đúng nữa.

« Năm 1830, có một cuộc cách-mạng khác làm chấn động nước Pháp... rồi đến năm 1848 lại diễn thêm một cuộc cách mạng rất ghê gớm lần lượt lan tràn cả Âu-châu như một giọt dầu trên tờ giấy...

Trận chiến tranh năm 1938

Thế kỷ thứ 20 nầy, theo như sự chiêm nghiệm của ông thầy tu Ba-Lan, thì nó là cái dấu hiệu chỉ ngày tận thế (fin du monde) sắp đến rồi. Tuy rằng trong quyển sách tiên tri lạ lùng đó người ta tìm mãi cũng không thấy cái dấu hiệu của trận Âu-chiến, chớ đối với các sự biến đổi khác của xã-hội bước đầu thế-kỷ nầy đều có ghi một cách rõ ràng.

Ông nói: « Tôi đã thấy rõ cái vận mạng lạ kỳ của nhân-loại ở thế-kỷ nầy. Những điều mà người ta có thể tưởng tượng là ghê gớm nhứt, đáng sợ hãi nhứt, họ đều phải chia nhau nhận lấy. Sau năm 1900, trong nhiều nước, các ông hoàng chống lại với nhà vua, dân chống lại với nhà cầm quyền, con chống lại với cha mẹ và nhân-loại sẽ lần lần mất mối vì những cuộc đánh giết lẫn nhau... Nhưng đến năm 1986 thì thế - giới lại hoàn toàn hưởng sự hòa bình, không còn việc gì đáng tiếc xảy ra nữa. »

...và từ tạo thiên lập địa cho đến tận thế

Trong quyển sách ấy lại có vẽ rõ hình ảnh của thế giới trước ngày bị tiêu diệt. Trong khoảng 1987 - 1988, mặt trời và mặt trăng đều bị che mặt, sao chổi (comète) xuất hiện và trên toàn quả địa-cầu chỉ thấy trời và nước thôi. Đến năm 1996, một nạn động đất dữ dội sẽ làm mất nước Tây-ban-nha. Sau hết, đến năm 2000 tức là ngày « Phán xét chung » (Jugement Suprême) đó.

Chừng ấy, các ngôi sao và sao chổi sẽ rơi xuống đốt cháy hết trái đất. Thế là quả địa-cầu phải tiêu-diệt sau 6.000 năm xoay tròn trong vũ-trụ.

Nhưng làm sao ông thầy tu Ba - Lan lại tính được tuổi của trái đất? Không có gì là khó hết. Vì trong sách Sấm - Truyền có nói rằng: đồng thời ông Môi-sen (Moise) sinh ra, trái đất vừa được 2000 tuổi; từ ông Môi-sen cho tới khi Chúa Giê - su giáng sanh nó được thêm 2000 tuổi nữa; thời kỳ thứ ba là từ Chúa giáng sanh cho tới tận thế là 2000 năm, tổng cộng là 6 000 năm tất cả...

Trên đây toàn là những lời tiên tri của ông thầy tu ở nước Ba-lan: từ năm 1790 tới nay (1937) vẫn từ thấy có nhiều chỗ đúng lắm, nhưng từ đây tới ngày tận thế, việc xảy ra thế nào dù ai có nóng nảy muốn biết, cũng phải chịu ngồi khoanh tay chờ đợi thôi.

(Đ. T.) PHONG-VÂN *(thuật)*

Ai muốn dùng thuốc Tây mới, tốt hạng nhứt? Ai muốn có người bào-chế thiệt kỹ càng các toa thuốc của các quan Đốc-Tơ?

VẬY XIN QUÍ VỊ ĐẾN TẠI:

pharmacie franco-asiatique

PHÁP-Á DƯỢC PHÒNG

Rue des Marins, 219 -:- CHOLON

Tại đó sẽ có ông PHẠM-HỮU-HẠNH nhứt hạng Bào chế-sư, tiếp rước quí vị một cách mau-mắn và vui-vẻ.

Thuốc mới và tốt nhứt-hạng, giá lại rẻ.

Qui vị ở Lục-Tỉnh gởi thư đến mua thuốc, thì chúng tôi sẵn lòng thi hành, giá thuốc tính rất mới phân lại không tính tiền cước-phí.

CHUYÊN TRỊ BỊNH THẦN TÀI

Docteur NGUYỄN-VĂN-TIỀN, tốt bằng khoa bệ-sanh có vi-trùng.

số nhà 65, đường Chasseloup-Laubat, SAIGON

Chuyên trị cả chứng bịnh mà nhớ là bịnh ngoài da (mụng, nhọt, ung-thư, vết tích v. v.) bịnh về máu mê (đương mai, thấu máu, v. v.) bịnh đường tiểu (tiểu, bọng đái, lậu kinh niên, yếu sửa, v. v.) bịnh của phụ-nữ (bạch đới, đường kinh không đều và đau đớn, đau tử cung, v. v.).

Ông đã nhiều năm kinh-nghiệm săn sóc bịnh-nhơn về các chứng bịnh trên đây.

Mỗi ngày ông đều khám bịnh cho toa. Chúa-nhựt và ngày lễ thì buổi sớm mai.

Ông cũng có đủ điều để trị bịnh nữa.

PHÒNG COI MẠCH

NGUYỄN-VĂN-KHẢI

Lương-y bổn quốc tri sĩ

Médecin libre

GIỜ COI MẠCH:

Sớm mai.. de 7 h. à 10 h.

Chiều ... de 15 h. à 18 h.

30, Route provinciale 15 (gần gare xe điện) GIADỊNH

Muốn làm đèn Néon

(thứ dùng nơi rạp hát Bóng và những hiệu buôn lớn)

sẽ quảng-cáo ban liền ở trong phòng và các đám sẽ do nơi hãng

STANDARD NÉON LIGHT

98 bis rue Lagrandière

Téléphone 20425 -:- SAIGON

Đồng toàn đồ Mỹ kỹ — Có bán kiểu

Đã làm cho: *Poinsard et Veyret*, *Albert Portail*, *Pharmacie de Dakao*

SAVON CON SÓ

RẺ -72%

XÀ TÒA LÀU

SAVONNERIE DE L'INDOCHINE

CHOLON

HO LAO

Chớ nên thấy ho thường mà không lo điều trị, nếu để lâu sẽ thành ra ho lao.

Phải trị liệu tức khi mới ho, sơ bằng thuốc PULMOGENINE, ho, bốn lần mỗi ngày. Một muỗng canh với một chút nước trà, sẽ đặng hiệu nghiệm. Đã trừ đặng ho và bệnh phổi.

PULMOGENINE là một thứ thuốc trị bịnh ho rất thần hiệu.

Hễ người bịnh nào đã dùng thuốc PULMOGENINE rồi thì sẽ rõ sự hiệu nghiệm của nó.

PULMOGENINE VE LỚN GIÁ 1$50

Có bán khắp nhà thuốc tây.

Chế tạo: Pharmacie Centrale J. MUS 185 & 201, Rue Pellerin Saigon

TẬP « SƯ-PHẠM HỌC-KHOA »

XUẤT BẢN MỖI THÁNG MỘT KỲ

Giá đóng niên tập S. P. H. K. (Cả phần thầy giáo)... ... ... 5$00

Những vị giáo-sư và viên quan Annam nếu thấu nhận giùm gởi cho bổn-quán, những số bạc mua báo ấy thì bổn-quán sẽ tính cho một phần huê-hồng 5 %

CÁC CÔ CÔ EM!

Hãy cho các em nhỏ của qui cô ăn sữa đặt, có dưỡng

NESTLÉ

HIỆU

CON CHIM

Là một thứ vật thực rất lành, rất bổ và dễ tiêu hóa

Hãng NESTLÉ số 35 đường Mac-Mahon có sách dạy nuôi dưỡng con nít bằng chữ Quốc-ngữ của Bác-sĩ VIDAL — Quí Bà quí Cô muốn dùng xin hỏi tại hãng sẽ gởi tặng.

Sở lúa gạo Đông-pháp

NĂM 1936-37

Truyền bá

Máy cất nước theo kiểu độc chiếc

Chung quanh Saigon và mấy tỉnh gần biển thì khó bề trông mong nhờ nước sông rạch tràn lên mà cứu nhưng ruộng bị khô hạn, vì hai lẽ: một là mặt đất ruộng quá cao, hai là nước sông rạch lại mặn.

Với cảnh trạng nước sông rạch mặn thì nông dân chỉ có một phương pháp phòng ngừa nàng hạn bằng cách đắp bờ bao ngăn ruộng mình mà giữ nước mưa lại. Còn nếu đất gần mà được nước sông ngọt thì dùng các máy quạt nước đặt theo mé sông rạch hoặc kinh nhỏ ăn thông tới ruộng là phương pháp hay hơn hết.

Muốn cho dễ hiểu tôi xin phân ra làm ba hạng xa quạt; Hạng *A*: gồm các xa quạt độc chiếc lối cũ nông dân quen dùng xưa nay.

Hạng *B*: xa quạt chỉnh đốn lại lối mới và của S. L. G. Đ. D. bày ra. Hạng *C*: là máy bơm nước.

Đây chúng tôi bàn về hai thứ xa quạt độc chiếc hạng A và B.

A. — Xa quạt nước lối cũ

1° Gáo sông. — Gáo sông là vật liệu thông thường nhứt ở các vùng ruộng cấy mạ (cấy 1 lần) để đem nước vô ruộng và tát nước đem mạ. Thường thấy người ta đặt gáo sông từng lớp 3-4 hoặc 5 cái để tát nước vô ruộng cho mau. Thứ gáo nầy thường làm bằng tre một hai nơi lại làm bằng tôn.

Mực nước cất lên bằng gáo sông thường chỉ được dưới 4 tấc bề cao mà thôi vì tại cách cử động đưa qua đưa lại nên mất sức nhiều. Tát nước bằng gáo rất mệt nhọc.

2° Gáo dai. — Thứ gáo nầy ít thông dụng hơn gáo sông. Cũng dùng trong các công việc như gáo sông và cũng bất tiện vậy. Gáo dai cất nước lên có khi hơn một thước như trong việc tát đìa, hầm cá.

3° Máng quạt nước. — Thứ máng quạt nước kiểu khách trú thì rất ở Nam-kỳ đều có dùng, nhứt là mấy tỉnh gần biển và tỉnh Châudốc, nhờ có bàn đạp hay là tay quây mà người ta làm cho máng quạt nước cử động, sức mạnh cất nước lên cao thì bao giờ cũng dưới một thước. Xa quạt kiểu máng nầy dùng bất tiện lắm, vì mỏng mảnh, hay hư, phải sửa hoài. Sức nước đem lên rất ít vì mất nước nhiều theo kẻ trống của mấy cái nắt máng và bửng mán.

4° Xa quạt lối tròn bánh xe. — Xa quạt lối cũ của người bổn xứ chế ra lâu nay thì thường thấy dùng trong vùng Travinh, miền đông tỉnh Vĩnhlong và tỉnh Cần-thơ.

Sức cất nước lên cao được đến bốn tất tay.

Xa quạt lối nầy đem nước lên ít lắm vì trong lúc bánh xe quây, nước hay trở lại theo cánh quạt và hay bị mất trơn vì cánh quạt đẩy ngang mặt nước.

B. — Xa quạt chỉnh đốn lại hay xa lối mới của S. L. G. Đ. D. bày ra

Xa quạt lối tròn bánh xe. — Xa quạt lối mới chỉnh đốn lại hay là xa quạt Henry đem nước lên ruộng được nhiều hơn xa quạt lối cũ ở Travinh, lại mua một người có thể đẹp cho nó chạy nổi.

Xa quạt nầy dùng ít mất nước trở lại và khỏi mất sức trong lúc cánh quạt đẩy xuống nước nhờ sửa đổi cánh quạt lại nằm nghiêng.

Với một cái xa quạt bề ban-gian chín tấc, bề dài bảy tấc rưỡi giá bán bảy đồng rưỡi, một người có thể cất nước lên cao đến ba tấc và được đến bảy mươi lăm thước nước trong một giờ.

2° Xa quạt khung ốc làm bằng cây và đương bằng tre, cử động bằng tay quây, tret dầu chạy cho kín. Cái ống tròn bọc ngoài khung ốc có giây thép kiểu lại rất chắc chắn. Hai đầu cây cối có 2 niền sắt bọc lại cho khỏi mòn. Thứ xa nầy gọn lắm, tiện bề gìn giữ; vì nhẹ nhàn nên 2 người có thể vát nó mà đi trên bờ ruộng.

Xa quạt nầy cất lên được nhiều nước lắm. Một cái xa quạt dài 4 thước năm, hai đường khung ốc giá bán 16 đồng bạc, với một người có thể đem lên 1 thước được bề cao và hai chục thước nước một giờ.

3 Tympan (xa quạt kiểu tympan). —

Cái xa quạt tympan làm bằng cây dầu, chiều ngang cái máng cho nước chảy ra là hàng thiết chỉ mà thôi. Thứ xa quạt nầy cử động bằng bàn đạp. Với một cái xa quạt tympan bề ban gian hai thước tây bề rộng năm tấc, giá bán 35 đồng bạc một người cất nước lên đến 6 tất bề cao, được 50 thước nước trong một giờ.

Dùng tympan đem nước lên được nhiều lắm, nhưng vì nặng nề, nên đặt nó ở những nơi không với đồi.

Những xa quạt về hạng B thì là của S. L. G. Đ. D làm ra, có thể bán theo giá định trên đây cho nông gia ai muốn cần dùng tiền chở chuyên người mua phải chịu.

Dịch pháp văn của ông Ký sư Gouzy Saigon 16 Février 1937

(Còn nữa)

ĐÔNG-PHÁP NGÂN-HÀNG

DƯỢC HƯỞNG ĐẶC ÂN CỦA CHÁNH PHỦ: LẬP RA NĂM 1875

Hội nặc danh vốn 120 000.000 quan

Vốn đóng tất: 120.000.000 quan — Vốn tiền trữ tới ngày 31 12-33: 125.000.000 quan

HỘI QUÁN: 96, Bd Haussmann PARIS (VIIIe)

Chủ tịch Hội-đồng cai-quản: M. René THION DE LA CHAUME

Thống Giám-đốc: M. PAUL BAUDOUIN

Tổng đại lý Đ. D: INDOCHINE

CÁC CHI-NGÁNH VÀ ĐẠI-LÝ

TRUNG-HOA	ĐÔNG PHÁP	CÁC XỨ KHÁC
CANTON	SAIGON	BANGKOK
FORT BAYARD	BATTAMBANG	
HANKEOU	CANTHO	DJIBOUTI
HONGKONG	HAIPHONG	
PEKIN	HANOI	NOUMÉA
SHANGHAI	HUẾ	PAPEETE
TIENTSIN	NAMDINH	
YUNNANFOU	PNOMPENH	PONDICHERY
	QUINHON	
	TOURANE	SINGAPORE
	VINH	

GIAO THIỆP KHẮP CÁC NƠI TRÊN THẾ GIỚI

Làm đủ các công-việc ngân-hàng và buôn bán đổi chác

CHI-NGÁNH Ở SAIGON — QUAI DE BELGIQUE

CHO MƯỢN TỦ-SẮT

Cỡ các tủ-sắt tính mỗi phân	Thời hạn và giá tiền mướn			
	1 tháng	3 tháng	6 tháng	1 năm
Nhỏ 18 × 26 × 50	2$00	3$00	6$00	10$00
Trung 18 × 37 × 50	4.00	7.00	10.00	20.00
Lớn 26 × 52 × 50	7.00	10.00	15.00	25.00

Chúng tôi ở trong số mấy người đã - đảo kinh-tế khủng-hoảng

Thật vậy, biết bao nhiêu người nghèo lên đến mấy người thất-nghiệp, đều có thể thoát họa với mấy lớp dạy bằng gối thơ-ấu của chúng tôi, bởi vì chúng tôi ăn công dạy rất nhẹ và vì chúng tôi rộng-rãi về sự trả học-phí. Các ngài khỏi phiền-phức tới tôi lên mấy bài vở chúng tôi về gởi đến lên nhà các ngài, theo nhà thơ. Học với phương-pháp của chúng tôi, các ngài sẽ thấy tấn-tới nhiều hơn học với thầy tại chỗ. Thiệt là lạ quá! Phải nhưng mà có thật như vậy, vì hằng ngàn học-sinh đã nói được tiếng Pháp một cách dễ-dàng. Các ngài hãy làm như họ, nẻ ngoặt bấy giờ đó đến

Pierre Roussel

à Chợ-lớn, près de Saigon

ông hỏi thêm nó cho biết sáu học cỡ nào. Xin định theo tho 5 xu có để trả lời

Chúng tôi đồng-thời đã xuất-bản

Tôi tập đọc chữ Pháp, năm lớp, giá 0$40, cước 0p.16; Tôi học tiếng Pháp số 1, 1p.10, cước 0p.20; số 2, 1p.50; cước 0p.25; mỗi chương 2 quyển số cước 2p.85.

Tôi tập nói tiếng Pháp

Quyển số 1 số số 2, 0p.45, cước 0p.15

Cả trả bán ở Saigon, Chợmới Ngã-ba-thành-Long, 7, 161 Bis, 191 à Cholon, Lan-Khoan, 146, rue des Marins.

DÂY BẰNG

Cho các Viên-Quan

Bổn-hiệu có tiếp dùng bởi Pháp mới gởi sang cái thứ dây bằng (*écharpes*) cho viên quan như Bố-phủ, Phủ, Huyện, Cai-tổng hạng nhứt, hạng nhì, hạng-ba, hạng-tư, địa-bạ và Bang-biện Phó-tổng.

Vì mỗi thứ có vài ba cái mà thôi nên Bổn-hiệu xin các qui ngài nào có cần dùng thì viết thư liền cho Bổn-hiệu mà hỏi giá, Bổn-hiệu sẽ hồi âm cho qui ngài biết.

Nếu chậm trễ Bổn-hiệu bán hết thì phải đợi cả năm bảy tháng nữa bên Pháp mới có gởi qua thêm.

Xin qui ngài lưu ý

Imprimerie de l'Union.

NGUYỄN-VĂN-CỦA

57, rue Lagrandière Massiges

SAIGON

HÃNG BẢO-KÊ

HIỆU

La Providence et
L'Industrielle du Nord

ÔNG BOY-LANDRY

Làm Đại-lý 17, Place du Théâtre, 17 -:- SAIGON

Hãng Bảo kê nầy chuyên lo bảo-kê cho những xe hơi, nhà cửa, phố và hàng hóa cho anh em. Những người ở Saigon, Cholon hoặc ở trong Lục-tỉnh mà chịu bảo-kê với hãng nầy, nếu gặp lúc rủi ro hư hại việc gì, thì hãng sẽ bồi thường một cách rất mau lẹ vô cùng. Xin anh em lưu-ý . . . . . .

Cho mướn máy đánh chữ, đủ thứ hiệu máy

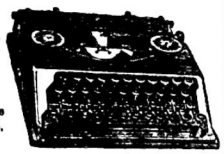

CHUYÊN-MÔN

Sửa máy đánh chữ, và porte plume réservoir và đồng-hồ, và compteur kilométrique

Làm biểu hiệu các hột, insignes

BẢN QUAN BÀI HỘI-TỀ CÁC LÀNG

Đại-Lý :

Bán máy đánh chữ hiệu HERMES BABY, chữ tây giá 80$00, chữ tây và quốc-ngữ 90$00

Bán máy chữa bịnh ho lao phổi, chữa lấy một mình, rất dễ tiện,

Bán xe máy nhiều hiệu tối tân,

Bán sỉ và bán lẻ,

Khắc con dấu, mộ bia, cẩm-thạch,

Khắc hình bằng ốc xà-cừ, vô đồng, vô đá.

ĐỖ-NHƯ-LIÊN,

91 et 110, Rue d'Espagne, Saigon

Téléphone: 21.876

Họ vẫn trở lại dùng Crème SIMON

Phụ nữ đều ưa dùng Crème SIMON vì nó có chất làm cho da tươi nhuận sáu xu.

Nhiều người vì có tánh đổi thay hay muốn thử, mua các thứ khác mà họ khen là hay nhưng ít hiệu quả.

Rốt rồi ai cũng trở lại dùng Crème SIM O bởi vì nó làm cho tươi nhuận, tốt đẹp da thịt, bao da thay đổi, theo mùa, ngày giờ qui cô hãy dùng, hoặc

CREME SIMON

dùng thoa vào da con nít sau khi tắm rửa thì được mềm mại, trẻ trung vì nó thấm sâu trong da, hoặc

CREME SIMON *M.A.T.*

(Mate, Active, Tonique)

tốt nhứt làm cho da mặt dầu trình thế nào cũng trở nên mình màng không hề bóng láng.

Theo thì tiết, qui cô hãy thay đổi dùng hai thứ Crème nầy là:

« BẠ QUÍ CỦA SẮC ĐẸP QUÍ CÔ VẬY »

Một cái gương cho phụ nữ nước nhà

Hai cách sinh hoạt khác nhau của hai hạng phụ nữ ở xứ Palestine hay là hình ảnh của tự - do và nô - lệ

Một cảnh ở Palestine về năm 1937. Dưới một bầu trời không vẩn một đám mây bên cạnh một cái tường ánh sáng chiếu vào trắng xóa và dưới bóng dâm một người Ả rập ngồi hút thuốc, gia đình ngồi quẩn quít vào đấy. Thoạt trong ai cũng tưởng là trong gia đình ấy gồm đến tam đại do ba người đàn bà đại biểu : bà, mẹ và con gái ? Nhưng không phải, đó chỉ là người vợ cả, người vợ hai và người vợ ba của chủ nhà.

Người vợ cả một người đàn bà già mà đã đến đang bề trong lòng một đứa bé con, kết quả trong cuộc hôn nhân cuối cùng của đức phụ quân.

Cạnh bà già ấy, một người đàn bà đúng tuổi, hai con mắt đẹp nhưng âu sầu, đang ngồi nhìn ra phía trước có vẻ rất nhẫn nại nhưng không dấu nổi vẻ buồn. Lại gần đấy người mẹ của đứa bé mới sinh, một cô gái 15, 16, cổ và tai đeo đầy đồ nữ trang, có vẻ rất làm giáng và xinh xắn, thân thể còn đầy đặn chưa bị những công việc khá nặng nề, mệt nhọc hàng ngày làm hư hỏng. Người chồng trông vẫn còn lanh lợi, hoạt động chỉ hai người vợ trước vì sống một cái đời quá khổ nhọc nên sức ức mòn mỏi, ngày xuân chóng tàn.

Cứ theo trong các chuyện cổ tích, các bài thơ cổ thì đàn bà Đông-phương là một vật bí - mật, mật thường cho mạng, sống một cái đời « kín cổng cao tường » trong các dinh thự, trong những cái vườn đầy hoa cỏ và chim hoạ mi,

Có ngờ đâu ngày nay sự thực thì khác hẳn, đàn-bà cái xứ ấy chẳng khác gì một con gia súc, một người mất hết quyền lợi và chỉ có những cần phận nặng nề : một người khốn nạn. Đã là cái máy đẻ con lại còn phải săn sóc đến chồng con và nhà cửa, cuốc đất, cấy lúa, cày ruộng nuôi súc vật và trăm công ngàn việc khác nữa

Giữa lúc ấy thì đức phụ quân ngồi an nhàn bên bàn cờ uống cà-phê, hút thuốc. Trong xứ ấy, đàn ông không làm việc. Bởi với một dân tộc thượng võ, hiếu chiến họ làm công việc là không xứng với dòng dõi. Công là về phần đàn-bà, đàn-ông chỉ có việc đi đánh trận và ngồi không.

Lại một cảnh thứ hai công trong xứ Palestine ở gần Tel Aviv. Trên con đường đầy cát bụi trắng xóa, một chiếc xe bò vừa đi vừa lắc, chiếc xe bò ấy do một người thiếu niên, khuôn mặt trên trình, đội một cái mũ rơm rộng bờ để hở những làn tóc đen ánh.

Cô thiếu nữ đánh xe mình mặc cái sơ-mi cụt tay, hở cổ và một cái quần đùi trắng, chân không đi giép. Trong các đồng ruộng quanh đấy và ở bên đường có nhiều bọn đàn-bà như thế có vẻ rất tự do và ăn mặc gọn gàng sang làm việc dưới một bầu trời tím rất ít bóng cây. Phụ nữ bổn xứ trong những người đàn-bà tự-do ấy có vẻ rất thêm thường.

Những người đàn-bà đo-thái ấy họ cũng làm việc khó nhọc không kém gì mình, nhưng họ được tự-do một sự rất quý giá ở đời. Đó là cái hình ảnh rất đúng của sự tự-do mà biết bao người thèm muốn. Biết đâu không phải vì ảnh hưởng của những người đàn-bà hầu như khỏa thân ấy mà sinh ra những nguyên nhân sáu xa đã xui dục người bổn xứ nổi loạn gần đây để đòi cho được tự do

Mang che mặt và quần đùi hai sự trái ngược cũ : ông như tự-do và nô-lệ, cổ-tục tập-quán và hoàn toàn giải phóng.

Người đàn bà Ả-rập, chịu kém hèn nên làm những công việc khó nhọc không đáng cho đàn ông làm. Còn người đàn-bà đo-thái, bình-đẳng với đàn-ông, cũng làm việc như đàn-ông vì trên những khoảng đất hoang khô khan ấy, muốn đủ ăn cũng phải làm việc khó nhọc. Vả họ lại phải cần gỡ cuộc trị an và đối phó với người bản xứ bao giờ cũng có ý phản đối họ. Vì thế, khi mới đến bãi sa mạc kia, các người đàn bà đo-thái, phần nhiều người có học và có bằng cấp rất cao, trước kia chưa bao giờ mó đến công việc, nay phải sống cái đời khổ nhọc của những người đi thám hiểm đi thực dân.

Họ phải học tất cả các nghề cần thiết, và làm tất cả các công việc của đàng ông ngoài đồng điền trong xưởng máy.

Tuy họ làm việc, khó nhọc sống một đời khắc khổ nhưng hoàn toàn tự do, ở Tel Aviv, thật là một xứ mà đàn bà thực là bình đẳng, với đàng ông, không phải bình đẳng trong ý-thuyết mà bình đẳng một cách rõ rệt, thực hiệu bình-đẳng về công việc - về ái - tình và trong cảnh gia - đình nữa. Hạng đàn bà đặc biệt ấy rất cần cho một xứ như Palestine.

Không phải là một người yêu ớt, yếu điệu cần phải có sắc đẹp, ở sự dịu dàng chỉ dành riêng cho ái-tình và gia-đình, mà cũng là một vật mạnh mẽ để tranh đấu với những sự nguy hiểm ở trong và ở ngoài chẳng khác gì một người đàn ông vậy. Đàn bà như thế nên khen hay nên chê ?

Chị em phụ-nữ nước ta đối với hai hạng phụ-nữ ở xứ Palestine trên nầy ý kiến như thế nào và thiên hạng nào ?

H. K T.

N° 40

Bổ-phế Thánh-dược-thủy

(Thuốc-nước trị bịnh ho)

Thuốc Bổ-phế Thánh-dược-thủy của nhà thuốc *Nhị-Thiên-Đường*, là một thứ thuốc ho rất thần hiệu.

Bất luận ho lâu hay mau, ho lao ho tổn, lạc huyết, thổ huyết, thảy đều trị được, công hiệu như thần, không có thuốc nào hơn được.

Cứ gởi thơ cho:

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

47, rue de Canton, 47

CHOLON

Dầu Nhị-Thiên-Đường

Khắp trong thiên hạ đều dùng dầu Nhị-Thiên-Đường. Vì nó tốt, sức thuốc mạnh, có thể cứu người mau lẹ, không có thứ dầu nào sánh kịp, ấy là một thứ dầu chuyên trị bá chứng, công hiệu như thần.

5 = 10.000 đồng

Ai mà có việc cần kíp xin cầu thần cho [illegible] Thánh-Tiên [illegible] Thiên-Thần Kiếm [illegible] con, gia tài, hương hỏa, vân vân, mới lần chi [illegible], nếu có làm đúng [illegible] thì từ [illegible] sắp lên.

Ở xa xin viết thư mời rành và gởi mandat cho :

Monsieur Phan-văn-Thiệt,
Chủ nhiệm báo « Thế-Giới »
N° 45 Rue Vieuleur Garros Saigon.

NẾU BỆNH HO

LÀM ĐAU RỨT NGỰC...

Không bao giờ ta mắc bệnh ho ngay lập tức. Trước hết bị phát lạnh, nặng đầu, ngạt mũi. Trước thích thường ho khan vài tiếng, sau lâu đã thành ra ho ít sự cả ngày, sương sương đau nhức về kỉ. Mà các người mắc bệnh cảm, bệnh ho sổ mũi để lâu không chữa, các người nên dùng ngăn ngay lập tức : uống thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" ngay đi. Các ông lương y cho là chứng bệnh ho thì chỉ có thuốc ấy là kiến hiệu nhất, ho nặng cũng vậy.

Chúng tôi không lạ nói nhẹ nhàng đâu. Các người bạn học máy cần nầy của ông G. Locomte (Deville, Ardennes):

« Tôi dùng thuốc ngọt xứ Vosges là mười ngày nay. Ngày từ mấy hôm đầu, tôi đã thấy thuốc đó kiến hiệu một cách lạ lùng quá. Nay tôi được để chân lắm, ho đã sắp tan, ngủ yên ổn trước. Vì vậy trong ho tôi ai cũng dùng thuốc ngọt "Cazé" cả »

Coi như vậy, các người thử nghi mà xem : thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" đã kiến hiệu cho nhiều người khác, sao trị không kiến hiệu cho các người ?

Hoặc các người mắc bệnh ho sổ mũi, hoặc bệnh ho đờm, hoặc bệnh ho, nghe như gió thổi trong phổi và ho cả ngày : uống ngay thuốc ngọt "Vosges Cazé" : chỉ có thuốc đó làm cho đỡ ngay.

Sirop Vosges Cazé

Bán tại các hiệu nào chế hay tại hiệu :

CAZÉ [illegible]

TRINH-THÁM N° 3 TIỂU-THUYẾT

Thám-sử sáu chục vạn đồng bạc

Dịch giả SONG-BÌNH.

Khi đó, trên vũ-đài đã gần kéo màn để diễn lớp tuồng khác, Hạ-mạch muốn lui về chỗ ghế của mình ngồi, người Đàn - bà lớn tuổi lại hỏi thêm rằng : Hạ-mạch-quân có biết chỗ trú ngụ của Quái - phụ kia chăng ? Hạ-mạch tức cười mà nói rằng : Quý-nương do hỏi chỗ trú ngụ của Quái Quái-phụ kia cho biết. Hạ-mạch nói : Quý-nương hỏi chỗ trú ngụ của Quái-phụ, chẳng ai biết chỗ trú ngụ người kia ở đâu, ngu-dế có một người bạn làm ký giả ở Báo-quán kia, vẫn biết tung tích của Quái-phụ đã rõ, theo như lời bạn thuật lại, thì Quái-phụ trú ngụ tại Thu - phòng - Lữ - quán về Tầu-mã-nha phía đông » người Đàn bà lớn tuổi ghe nói rất mừng, vì biết rõ chỗ trú-ngụ của Quái-phụ, người kia còn làm thinh ngẫm nghĩ, thoắt thấy vủ-đài đã khai mạc (kéo màn lên) lần thứ hai rồi... Hạ-mạch lật đật chạy về chỗ ghế ngồi, để xem lớp tuồng nầy cho biết, người Đàn-bà lớn tuổi vì sự mình cần kíp, liền từ biệt người Đàn-bà nhỏ tuổi ra khỏi Hí-trường,

3 — Người Đàn-bà lớn tuổi tên là Lộng-liên, một kỹ-nữ thành Paris có danh tiếng, Lộng-liên lại có danh hiệu khác, kẻ quen biết thường gọi nàng là Liên-cô, vẫn biết nghề kỹ-nữ là một nghề hèn mạt trong đời, Liên - cô không muốn đem thân làm nghề ấy, ngặt vì Hoàn-cảnh áp bức, cực chẳng đã tạm lạc phong trần trong một thời gian, lấy sự nhẫn nhục làm sanh nhai, có dành đề tiền bạc ít nhiều làm sự sắn, sau khi dư ăn thừa để, Liên - cô sẽ cải nghiệp tùng lương, ấy là bổn tâm của Liên-cô như thế kia, chớ đến đoạn sau sẽ nói lại cho rõ.

Nói về Liên-cô (người Đàn-bà lớn tuổi) ra khỏi Hí-trường, chỉ thấy xe ngựa đậu bên lề đường từ lớp, xa-phu vì đêm khuya buồn ngủ, ai nấy ngồi ngủ gục trên xe, Liên-cô kiếm được cái xe ngựa của mình đã mướn trước khi, cô tan hát lên xe ngồi đó. xa-phu giựt mình dậy trong khi ngủ gục, liền hỏi Liên-cô rằng : giông xe trở về hay sao ? Liên-cô nói : giông xe qua Thu-phong - Lữ - quán, ở Tầu-mã-nha phía đông. xa-phu dạ dạ vâng lời, giụ ngựa chạy qua Tầu-mã-nha khi đó, Liên-cô ngồi trên xe ngẫm nghĩ, cứ nói lâm thâm một mình rằng : nếu Quái-phu kia không phải người quen của mình, Thiên-hạ đâu có người giống nhau như thế, bất luận phải người quen hay là không phải, ta tới viếng Quái-phu một chút không hại gì, còn Đỗ-hập-nương muốn cải nghiệp tùng lương, ai ngờ lại bị trầm mình sau khi kết cuộc, sự kết cuộc của Đỗ-thập-nương như vậy không biết tương lai sự kết cuộc của mình ra sao, bởi vì bạn Đồng-nghiệp (kỹ-nữ) với nhau, gẫm người mà nghĩ tới mình khá sợ » Liên-cô ngẫm nghĩ như trên đã nói, còn ngồi trên xe than thở một mình, thoắt thấy xa-phu xây đầu kêu Liên-cô mà nói rằng : tới nơi rồi... tại đây là Thu-phong-Lữ-quán ».

(*Còn nữa*)

TRƯỚC CÔNG - LÝ

Toà trừng trị người bổn xứ

Hôm sớm mai, thứ bảy 15 Mai, Tòa trừng-trị người bổn-xứ Saigon, có nhóm xử mấy vụ biểu-tình sau nầy, do ông Magry ngồi chánh án, ông Guillaume ngồi ghế biện lý.

Vụ biểu-tình ở Hốc-môn

Vụ biểu-tình ở Hốc-môn, cách đây độ hơn một tuần.

Nguyên vào một buổi sáng, có một bọn lối bảy tám chục người hiệp tập lại làng Tân-trung, tổng Long-tuỵ-Thượng, trương lên một tấm vải trắng có đề chữ đỏ thật to, *Thái-tiêu thuế - thân, thái-tiêu thuế thuốc phải giải - quyết cuộc đình-công của anh em sở Bazon* » kéo nhau đi rất êm thấm và trật-tự, đến trước nhà thầy Cai-tổng Long tuỵ hạ, nạp tập nguyện - vọng về việc đòi thi hành những điều đề trên tấm vải.

Thầy cai - tổng Long-tuỵ-hạ liền ra đường khuyên anh em biểu tình hãy giải tán, thì họ cùng đều nghe lời, kéo nhau ra về rất êm thấm không có một chuyện chi rắc rối xảy ra.

Quan chủ quận Hốc-môn hay tin nầy liền đến nơi làm áng-kết và bắt 10 anh đông-đảo sau nầy :

Huỳnh v-Định, Đinh v-Di, Ng-văn-Thập, Trương v-Tạo, Đỗ văn Coi, Vân đạo Cường, Phan văn Hoạch, Phan v-Ngỗng, Phan văn Trao và Huỳnh văn Mười.

Trước tòa, Ngỗng và Trao nhận chịu là người đứng ra tổ chức cuộc biểu tình, Định nhận có hưởng ứng theo tập dân nguyện của Tạo thảo ra.

Quan chủ quận Hốc - môn và 2 thầy cai tổng Long-tuỵ-hạ, và Long-tuỵ-thượng và một anh Trùm đầu khai ý nhau.

Quan biện lý buộc tội bị cáo nhơn rất gắt, và xin Tòa kêu án thật nặng để làm gương cho kẻ khác.

Rốt cuộc, Tòa tuyên án phạt Huỳnh văn Định, Đinh văn Di, Nguyễn văn Thập Trương văn Tạo, Phan văn Ngỗng, Phan văn Trao và Huỳnh văn Mười mỗi người 4 tháng tù người Ba người sau nầy là Đỗ văn Coi, Vân đạo Cường và Phan văn Hoạch mỗi người một tháng tù.

Vụ biểu-tình ở Đức-hòa (Cholon)

Quận Đức - Hòa, hạt Chợlớn có xảy ra 2 đám biểu - tình. Đám biểu - tình lớn nhứt ở làng Mỹ-hanh, có 8 người bị bắt là Nguyễn văn Vương, Nguyễn văn Trường và Đỗ văn Song.

Vụ thứ nhì có 4 người bị bắt là Nguyễn văn Chai, Nguyễn v. Chu, Lê quang Nghiệp và Trần thị Ngới.

Dân biểu - tình cũng yêu - cầu những điều: Thủ tiêu thuế thân, thủ tiêu thuế thuốc v. v...

Cũng Trạng - sư Loye bào chữa bộ cho bị cáo nhơn.

Tòa tuyên - án phạt Đỗ văn Sang 6 tháng tù, Nguyễn văn Trương, Nguyễn văn Chai, Nguyễn văn Chí mỗi người 4 tháng tù. Còn Lê văn Nghiệp và Huỳnh thị Ngới Tòa còn định lại kỳ sau mới tuyên-án.

Vụ biểu-tình ở Bình-trị-đông

Đêm biểu-tình ở làng Bình-trị-đông (Cholon) cũng đôi như những đám biểu-tình khác, nhưng có thêm một điều, thủ tiêu thuế xe đạp.

Quan chủ quận Châu-thành Chợlớn điều tra vụ biểu tình nầy ra bắt được 8 người trong đó có ba cô thiếu nữ.

Tám người bị bắt là Ng.-văn-Dương, Ngô-văn-Thảo, Hồ-văn-Thảo, Hồ-văn-Thành, Tăng-văn-Tôn, Trương - văn-Mốc, Ng.-thị-Quyên, Ng.-thị-Nhen, và Ng.-thị-Hiền.

Tòa có hỏi 3 cô thiếu-nữ, có có nào biết đi xe đạp, thì cô Quyên và cô Nhen nhận mình biết đi. Còn cô Hiền nói không biết đi sống có đời thủ tiêu là để cho anh em lao khổ nhờ.

Tòa nghị cuộc biểu-tình nầy có người xuất dọc, nên định lại.

Vụ biểu tình ở làng Quới-an

Mục - đích cuộc biểu - tình nầy cũng không khác với các cuộc biểu tình khác.

Họ kéo đi rất trật tự và giải tán rất êm thấm.

Quan chủ-quận Gò-vấp, điều-tra vụ nầy bắt được 13 người, toàn là những hội viên của ủy-ban hành-động cũ : Lê-văn Hùng, Ng.-văn-Khung, Lê-văn-Xưng, Lê-văn-Xem, Phan-văn-Thâu, Võ-văn-Thân, Nguyễn-văn-Nhiều, Phạm-văn-Ngọ, Nguyễn-văn-Chiểu, Huỳnh-văn-An, Nguyễn-văn-Ca, Hồ-văn-Sẻ và Ng.-văn-Liêng.

Quan chủ quận Govấp, làm phúc bẩm quả quyết bốn tên Ca, Sẻ, Xưng và Xem là đầu đảng trong đám biểu tình nầy.

Tòa tuyên án phạt : Lê văn Xưng, Lê văn Xem, Nguyễn văn Chiểu, Huỳnh văn An Nguyễn văn Ca, Hồ văn Sẻ mỗi người 4 tháng tù ; còn mấy người kia thì mỗi người lãnh 1 tháng tù.

Cậu Nguyễn v Liêng Tòa phạt 4 tháng nhưng mới 17 tuổi nên được hưởng án treo.

MỘT TIN LÀNH CHO NHÀ-NÔNG

Cách làm đơn xin vay dài hạn

Số bạc được vay dưới 5.000$00

Mới rồi đây quan Toàn - quyền Đông-pháp có ký một đạo nghị định đề ngày 4 Mai 1937, nói về cách làm đơn xin vay bạc dài hạn mà số bạc vay dưới 5.000 đồng.

Chiếu theo nghị định ấy, những người xin vay dài hạn phải gởi đơn đến Giám-đốc sở Tài-chánh (Directeur des Finances) ở Hanoi.

Hay là gởi cho quan Giám-đốc sở cho vay dài hạn (Directeur des services des prêts fonciers à long terme) trước ngày 30 Juin 1937 là kỳ hạn chót hết. Quá ngày ấy, thì không còn thâu đơn nữa.

Những đơn vay bạc đã có in sẵn và đã lại sở cho vay dài hạn ở Saigon đường Lagrandière số 18.

Ai muốn vay phải xin một tờ giấy in tại sở nầy rồi viết thêm và ký tên là đủ.

Lưu-hành thơ-khô Nam-kỳ

KỲ THỨ 32

Lưu-hành thơ-khô Nam-kỳ sẽ rời Saigon hôm 17 Mai để thực hành kỳ thứ 32 theo chương-trình dưới đây :

TỈNH	NƠI ĐẬU	GIỜ PHÁT SÁCH ngày	giờ
Gocong	Trước Bungalow.	Le 17 Mai 1937	De 16h à 18h30
Mytho	Tại xạt Tây hay trước sân chơi trường sơ-học (nếu khi nào mưa)	Le 18 Mai 1937	De 10h à 12h et de 14h à 17h
Bentre	Trước C.S.A.	Le 19 Mai 1937	De 7h à 11h
Sadec	Trước Tòa-bố hay tại ga-ra T.P. (nếu khi nào mưa)	Le 20 Mai 1937	De 7h à 11h
Travinh	Trước S.I.C.A.M.	Le 21 Mai 1937	De 7h à 11h
Vinhlong	Trước tòa bố hay tại garatinh (nếu khi nào mưa)	Le 21 Mai 1937	De 16h à 13h30
Tanan	Trước C.F.A.	Le 22 Mai 1937	De 10. à 12h
Giadinh	Sân chơi trường hợc tỉnh	Le 25 Mai 1937	De 7h à 9h
Taudanmoi	Trước tòa bố	Le 25 Mai 1937	De 10h à 12h
Baria	Trước C.F.A.	Le 26 Mai 1937	De 7h à 9h
Biênhôa	Nhà thương điên	Le 26 Mai 1937	De 14h à 15h
Biênhôa	Trước tòa bố hay tại sân chơi trường học (nếu khi nào mưa)	Le 16 Mai 1937	De 16h à 16h

KẾT-QUẢ

CUỘC ĐUA NGỰA

Chúa-nhựt 16-5-1937

ĐỘ THỨ NHỨT

Số 5 Long-Vân	1	3$90
—	2	1.80
6 Kim-Khanh	2	2.40
7 Princesse	3	2.00

Cả cặp : 5×6 = 76p.70.

ĐỘ THỨ NHI

Số 5 Kim-Binh	1	2.70
—	2	1.60
3 Tím-Thanh II	2	2.70

Cả cặp : 5×3 = 24p 30.

ĐỘ THỨ BA

Số 3 Shell	1	4 60
—	2	1.70
4 Ngoc-Thạch	2	1.50

Cả cặp : 3 × 4 = 24p.40.

ĐỘ THỨ TƯ

Số 5 Mạnh-Hồ	1	5.80
—	2	1.80
7 Amas d'Or	2	2.30
2 Calypso	3	1.40

Cả cặp : 5 - 7 = 167p.20.

ĐỘ THỨ NĂM

Số 6 Majesté II	1	7.60
—	2	2.90
5 Esclava	2	3.50

Cả cặp : 6×5 = 107p.60.

ĐỘ THỨ SÁU

Số 10 Oudong	1	5.00
—	2	2 40
41 Manhescar	2	4 50
12 Stella	3	7.70

Cả cặp : 10×4 = 100p.90.

ĐỘ THỨ BẢY

Số 6 Pieuvre	1	8.30
	2	2.00
7 Panthère	2	3.60
4 Nét'le	3	2.20

Cả cặp : 6 × 7 = 263p.00.

DOUBLE - ÉVENT

5 × 10

Mạnh-Hồ × Oudong.... 62$90

Đi khắp nước Xiêm trong 35 năm trường

(TIẾP THEO TRƯƠNG NHỨT)

Thuở xưa, người Việt - Nam được sự che chở hoàn toàn của Chánh phủ Xiêm. Lúc đó, người Xiêm cũng biết Annam, nhóm người Annam ái-quốc, cách-mạng, cọng sản.

Nhưng họ cứ yên trí rằng những cuộc đổ máu xảy ra trong Đông pháp là những tiếng súng bắn ngay vào người Pháp. Không ngờ, thật, người Xiêm đã không ngờ phong - trào cọng - sản mỗi ngày một lan rộng, vì lẽ tự nhiên, người đem dường và chỉ huy giai cấp tranh đấu không phải ở xứ Đông-pháp.

Rồi tự nhiên, một ngày, cái phong - trào ấy lại bỗng bột lan rộng trong nước Xiêm mới như một thứ bịnh dịch. Các nhà cầm quyền đã trông thấy trước mắt giai-cấp vô-sản giác ngộ. Thế là máu chảy xương tan. Trong các các cuộc bắt bớ vừa xảy ra, tôi trông thấy và nghe thuật trên các báo Ang là người Việt-Nam làm lãnh-tụ cọng-sản, trở-độ thì đông nhứt là Tàu với một số rất hiếm dân bổn - xứ. Người ta ít nghe thuật lại những cuộc đình-công có tổ-chức. Nhưng ngày biểu-tình mà người Việt-Nam cầm đầu là để phản đối sự giam cầm đó độ Đệ-tam quốc tế của họ ở Bang-kok.

Một nguyên do thứ hai đã buộc người Xiêm hành-động một cách quả quyết —, có lẽ là tán bạo nữa, — là Chánh-phủ Xiêm, trong sự hành-động ấy, muốn tỏ cho nước Pháp Bảo-hộ sức mạnh của nước Xiêm mới, sức mạnh ấy đủ làm cho họ không khiếp trên trường ngoại giao với một nước bị Bảo-hộ, chỉ cách hệ có một con sông Cửu-long-giang, và đang sống mập mờ trong một chế-độ Bảo-hộ.

Chuông 12 giờ, giờ cơm trưa. Không bận lòng khách, tôi bắt tay

Một quan chủ-quận được quan Thông-đốc Nam-kỳ ngợi khen

TIẾP THEO TRƯƠNG NHỨT

biết bao nhiêu nỗi khổ cho những viên quan bị án chế, lau biết bao nhiêu nước mắt của người bị hà hiếp mà không đủ sức chống cự.

Qui hồ nhiều lại ngài thành liêm đúng bực, cho nên coi vậy chức ngài nhỏ có lương lớn đó thôi ! Tôi còn nhớ lúc ngài ở Hanoi và tôi ghé thăm ngài, thì gặp ngài đương soạn sắp hơn một ngàn mấy trăm cái thơ, tôi hỏi thơ gì thì ngài nói thơ của người ta gởi cảm ơn ngài về công việc của ngài giúp người ta, rồi ngài mỉm cười mà nói rằng : sự nghiệp giả-tài của ngài có bấy nhiêu đó mà thôi... mà tôi rất vui vì được giúp ích cho người ta.

Cụ Châtel về Pháp nghỉ, gởi ngài lại cho quan Thống-đốc Nam-kỳ, quan Thống - đốc muốn cầm ngài trong văn - phòng mà giao cho ngài một địa - vị cao, ngài khiêm nhường từ chối mà nói rằng lâu nay ngài nhưng mắng vô ra Trang-Bàn, chưa có ở Namky được lâu, nên ngài xin quan Thống-đốc cho ngài đi tỉnh để gần gũi với dân nghèo, để giúp ích cho họ. Quan Thống-đốc biết ngài có tài đặc-biệt giao thiệp với mọi người, mới bổ ngài đi một quận Xuân-lộc rất rối lắm, thì quan Thống - đốc đáp lại rằng : Vì tôi biết quận Xuân-lộc khó cai trị, nên tôi mới sai ông đi đó, là vì tôi chân biết ông tài đức gồm đủ.

Ông Lê-thành-Tường cai trị quận Xuân-lộc bảy tám tháng nay mà tiếng đồn đã nực xứ, đồn cho tới mấy xứ lân cận nữa. Quận Xuân-lộc rất khó không vì địa phận châu vi bằng một bát, đã các sắc dân toàn cầu, mào Tây, Annít, Nhựt-bổn, Bỉ, Xiêm, v v..., đều là những tay tử bổn, lâu nay có quyền lợi mình như là « thiên-quyền », không muốn ai nghịch ý, còn một giống là dân lao-động, tình cảnh cũng đáng thương. Ngài ở giữa như trên thì bùa, dưới thì hòn đe, càng thiệp vào giữa rất khó. Mà ngài ở rất khôn, rất khéo, trên tự bổn liên rề ngài, còn dưới dân nghèo rất cảm mến. Ngài rất gần gạo với những kẻ ý thế hiếp cô, ỷ giàu mạnh mà vậy vọ người nghèo khó. Trộm cướp càng ngày càng vắng du côn càng bớn càng lui, ngài đối đãi với làng đồng như bác nước dậy, với dân tình như em ốc. Ai đau ngài đến thăm, an ủi, ai chết mà không bà con trong quận tới ngài đích thân đi lo chôn cất. Ngài hay dung thứ cho kẻ dại mà lầm lỗi, rẫy la rồi bỏ qua. Cái cách cai trị của ngài âu nay chúng tôi ít thấy.

Ngài coi thì ốm yếu mà siêng năng hết sức, làm việc một ngày 10 giờ đồng hồ, hễ buông cây viết ra thì đi làng nầy làng kia, dò xét dân chúng. Nhứt là cái cách khiêm nhường của ngài cũng là đặc biệt. Sáu giờ rưỡi sáng thì ngài đã đi cùng đương trong châu thành quận. Ai có việc gì, tới quận nghèo giàu gì ngài cũng đứng dậy nhắc ghế mời ngồi, lấm cho trong quận ai ai cũng phục cái cử chỉ của ngài. Một đêm mà chúng tôi lo hết sức, là sợ ngày mà cụ Phó toán quyền Châtel bên Pháp trở qua, viện ngài đi theo giúp việc cho cụ nữa, đã biết cũng biết như ngài lên chức có thể giúp Annam trong việc lớn lao sơng dân Xuân-lộc chúng tôi phải bị một cái cảnh đau lòng mà đã cho ngài dường hoạn lộ cao xa đung rưỡi.

Dân trong 31 làng quận Xuân-lộc

Dầu NHỊ-THIEN-ĐƯỜNG là một thứ dầu bá chứng, trị bịnh như phẫn ; nhứt là bịnh cảm mạo lữ thời ; hoặc là nhức đầu đau bụng hoặc xây xẩm mặt mày ; hoặc tức rang nơi ngực, trong uống ngoài thoa, hết trong chớp mắt.

---

kiểu từ vị Linh-mục và xin biết rõ qui danh. Nhưng, cầm tay tôi, ông vừa cười vừa nói : Xin ông vui lòng đừng đưa tên tôi lên trên báo, trong lúc tôi đã vui lòng nói chuyện chánh-trị với ông, một câu chuyện đã rõ ràng ngoài cái vẫn-đề truyền đạo của tôi trong Xiêm quốc.

(Trang-an) ĐOÀN-VĂN-THƠNG

MỘT VỤ ĐỔ MÁU GHÊ-GỚM

Chu-Xuân-Thông lấy súng của cha bắn con, bắn anh rồi tự sát

Cả ba đều chết ngay khi ấy

Trước khi chĩa súng vào cổ để tự sát, Thông còn xuống bếp để bắn chị dâu, nhưng may viên đạn lấp vội, lại rơi ra ngoài

Baegiang. — Hồi 10 giờ trưa hôm 9 Mai, một vụ đổ máu ghê gớm đã xảy ra tại nhà ông cựu chánh - tổng Chu Văn-Đạt ở làng Tiên-lục, phủ Lạng-giang. Người gây ra vụ nầy lại là con thứ ba ông Đạt tên Chu-Xuân-Thông 24 tuổi đã có vợ con.

Nguyên ông Đạt vẫn có một khẩu súng trường để giữ nhà ; hôm 9 Mai, trong khi ông đi vắng, Thông lấy súng ra nhắm trúng đứa con lên 3, đang nằm trên tấm ghế ngựa gần đấy mà bắn.

Viên đạn trúng giữa mỏ ác xuyên suốt lưng, đứa bé chết ngay. Khi ấy người anh Thông tên là Tiên, 30 tuổi đang ở ngoài nghe tiếng súng nổ trong nhà, vội vàng chạy vô nhưng chưa kịp bước vào trong nhà thì Thông chạy ra bắn ngay vào anh 3 phát, một phát vào đùi 1 phát bên đùi, 1 phát sượt bàng - quang lên đến mạng mở. Cách độ vài giờ thì M. Tiên thở hơi cuối cùng. Vợ M. Tiên ở dưới bếp thấy sự táo tợn như vậy liền la lên kêu cứu Thông chạy xuống định bắt chị dâu, nhưng lúc mới có viên đạn lạc rơi ra vì lấp vội. Khi ấy ngoài cổng đã có lý trưởng, chưởng bạ và nhiều người làng ập đến. Thông vội vàng chạy lên nhà trên nằm vào ghế ngựa con cổ đứa con chết đang nằm kề miệng súng vào, hầu mà bắn viên đạn xuyên qua cổ lên gáy. Thông cũng lăn ra chết ngay. Thế là một nhà bỗng nhiên có ba người thiệt mạng trong một lúc.

Ông phủ Lạng - giang đã làm biên-bản và cho thân nhân mai-táng 3 tử thi. Khẩu súng và đạn đã bị thâu về nhà đề xét. Chưa rõ nguyên nhân vụ đổ máu ghê gớm nầy.

Ai Tin

Chúng tôi mới hay một tin buồn rằng ông thân của quan Bác - sĩ Trần-văn-Đốn là Trần-lão Tiên-sanh mới tạ thế hồm thứ bảy tuần rồi, nhằm 15 Mai 1937, hưởng thọ được 88 tuổi.

Lễ tống - chung Trần - lão Tiên-sanh đã cử hành hồi sớm mai nầy (thứ ba 18 Mai) tại Biênhòa và đã an-táng cụ ở nơi Tiên - phần tại dưới chơn núi Châu-Thới.

Những thân-bằng quyến-hữu cùng viên - quan quí-khách đông theo đưa cửu rất đông.

Chúng tôi cũng trân trọng cầu lời xin phá - ưu cùng tang quyến và cầu chúc cho linh hồn Trần-lão Tiên-sanh sớm được hưởng phước thanh nhàn nơi miền Tiên-cảnh

L.T.T.V.

TIN VẮN

Vientiane — Vì bị mưa to luôn mấy ngày rày, nên có một nghị định ra cấm tất cả các thứ ô-tô chạy trên con đường Khommarath-Nape.

Chuyến ô-tô được trợ cấp chạy đường Vinh-Thakek, bấy giờ đổi lại chạy Đông-hà-Savankhet kể từ ngày 13 Mai.

Giá đồng bạc cũ đổi ở Đông-Pháp ngân hàng ngày 14 Mai 1937 : op.74.

Vượn bách thảo, bách thú Saigon có mua hôm ngày 3 Mai 1937: 3 con kết mãi.

Theo điều lệ thứ 13 của nghị định ra ngày 28 Août 1936, ngày thi ra trường sư-phạm định vào ngày 5 Juillet 1937, tại Ecole primaire supérieure française des Garçons de Saigon.

Mấy người mà it hay đau vặt không hay cảm mạo thương hàng, it hay nhức đầu sổ mũi là họ nhờ có sẵn sẵn một vẻ dầu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG để ở trong túi họ luôn, không khi nào ngớt.

Bên Tây vẫn kiêng kị con số 13 Nhưng mà tin đến như người Anh thì có lẽ bây giờ mới thấy là một.

Quả thế, thành phố Magate ở nước Anh vừa mới quyết định bỏ hẳn con số 13 đi, không đặt làm số nhà nào nữa.

Ở thành Luân-đôn cũng đã làm thế.

Những phố như Strand Pleeca Satreet, Saint James Street v.v... đều không có số 13.

CÔ SÁU

NG-THANH-DƯƠNG

Mỹ-Tiên
Cholon

Của hồi đã hồi đàng trai xong vậy cô bây giờ ở đâu ?

Hãy viết thư về để ông và bà Hội-đồng rầu lo nhiều.

Ở trước Hạ nghị viện Pháp gần đây, có một người đàn bà tên là Marie Keller biểu tình, đòi quyền bầu cử cho phụ nữ.

Nhưng bà ta đã bị 30 lần tòa kết án phạt và lấy cả tổng cộng là 100 năm trục xuất cảnh ngoại, nên tòa đã bắt giam.

Uống mỗi ngày một hườn Aspirine Usines du Rhône, ấy là biết lo xa vậy bởi vì thuốc nầy làm cho ta khỏi nhức đầu.

Trẻ con đọc sách nhanh hơn người lớn, những phải cái hay nhảy cẫng, bỏ từ câu là thường.

Người đọc khá mỗi phút đọc được trung bình 350 câu, ấy là là tinh truyện để đọc, câu thường dùng.

HÃY SĂN SÓC LÁ GAN

Săn sóc lá gan không phải khó khăn gì ; thay vì dùng những thứ thuốc có chất độc, mà tốt hơn là giúp nó để lấy trừ những sự khó nhọc. Buồng gan thường rất mỏng mảnh, và cũng chính nó là một bộ phận trọng yếu trong cơ thể. Nếu khi nào làm cho ruột rà bớt một nhọc, vì chính đó là chỗ sanh ra nhiều chứng bịnh, rồi đó là gan sẽ có khỏi nhọc lại rất dễ dàng.

Rửa ráy trong và khắp cùng ruột không gì mau và hiệu nghiệm không chút gì hại và cũng ít tốn không gì bằng thuốc Ervil (thuốc nước hoặc bột).

Đã bán tại Saigon: nhứt là tại Trung-ương Dược-Phòng 105-204 Rue Catinat.

Tuốc hườn « Aspirine Usine s du Rhône » chuyên trị các bịnh nhức đầu, long óc sỏi mỏi và đau nhứt răng.

« Cravate ở đâu mà ra ? — Người Nam mắc theo Âu-phục càng ngày, càng nhiều, nhưng chắc ít người để ý tới người gốc lịch một thứ trang sức không có không được « mốt » là cái « Cravate » hay « nœud » — nghĩa là mảnh vải dài thắt ở cổ.

Tuy đến nay phần nhiều chỉ người thường mới dùng «cravate» thế mà dịch « cravate » lại do ở binh lính mà ra.

Nguyên vẽ thời vua Louis XIV — thế kỷ 17 — có một đội linh người Croates (thuộc Nam-tư-lập-phu, trung Âu bây giờ) qua Pris, đi rẽn ngoài phố, mỗi người quấn ở cổ một giải nhiều trắng hay lụa đen.

Thấy lạ, dân Ba-lê nhao nhao hua theo mốt quấn vải quanh cổ, đặt tên giải đó là Croates lấy tên giống người đó) — rồi dần dần nói trẹo ra Cravate.

Sau khi làm lụng vẽ trí thức hay là thân thể ca ngày mệt nhọc thì thấy nhức đầu khó chịu

Muốn cho được tỉnh minh lại hãy uống một hườn hay là hai hườn Aspirine Usines du Rhône

Tối hôm 12 Mai vào lúc 7 giờ quá 10 phút, tại miền Thất-khê gì có động đất.

Khi ấy một trận mưa lớn liên tiếp đổ xuống tự lúc ban trưa vừa mới tạnh, bầu trời hãy còn đen nghịt, nặng chĩu những nước.

Bất động chỉ trong khoảng ba tiếng đồng hồ và cùng mạnh bằng lần trước, khiến nhà cửa bàn ghế rung chuyển rất dữ.

Kết quả của á-phiện lên giá

(Tiếp theo trương nhứt)

Cách gian hùng của bọn chúng làm nhiều chuyện bi-mật hơn nữa kia, nhưng thường, cao nhơn tiền hữu, cao nhơn trị.

Bởi thế nên chỉ trong vòng 10 ngày gần đây, viên chức nhà Đoan đã tìm được 6 « lô » nấu thuốc phiện lậu, tại châu-thành Chợlớn.

Hôm vừa rồi, nhà đoan bắt được bọn chúng tại căn phố số 74 ở đường Cây mai, giữa lúc bọn chúng đang lui cui nấu á-phiện.

Đến khi lục xoát khắp nhà, viên chức nhà Đoan có tìm gặp được 920 gờr ram thuốc phiện đã nấu rồi, 1 bánh nhựa thầu cân nặng 410 gờr ram, và nhiều chai nhỏ đựng đầy thuốc phiện.

Tang vật và bọn Huê - kiều ở căn phố ấy đều bị tóm thâu, và bị bắt.

Vụ bắt thuốc phiện lậu lần sau nầy ở tại đường Distilleries (Cholon) hôm ngày 13 Mai.

Vào một buổi sáng, ngày nói trên, thiên xâm Lâm-Lê nghe theo lời dạy bảo của chồng, xách một chân xétrong có đựng 120 hộp thuốc phiện lậu, cân nặng được 7 kilos 120 grammes, đến con đường Distilleries là nơi bọn hồ đề mua bán của bọn gian hùng.

Chẳng may cho bọn bất lương, lính nhà Đoan hay được tin ấy bèn thân hành đến nơi hồ bọn, bắt á xâm Lâm Lê và tịch thâu hết á-phiện.

Anh chồng của á xâm Lâm-Lê, sau khi hay được cơ mưu đã bại lộ, liền bỏ nhà lìm đàng dào tẩu.

Viên chức nhà Đoan có dẫn á-Lâm-Lê về nhà xét, thì bắt gặp được đồ khi cụ để nấu nhựa thầu.

Cứ như theo lời của viên-chức nhà Đoan nói, đâu bắt đặng vậy, chớ chưa tuyệt bọn gian hùng ấy đâu.